I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/858. НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 30 май 2022 година

относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ([1]),

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) Важно е да се гарантира, че законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги отговаря на потребностите на цифровата ера и допринася за изграждането на икономика, която е подготвена за бъдещето и работи в интерес на гражданите, включително като се създават условия за използването на иновативни технологии. Съюзът има политически интерес да изследва, развива и насърчава внедряването във финансовия сектор на революционни технологии, включително технологията на децентрализирания регистър (ТДР). Криптоактивите са едно от основните приложения на технологията на децентрализирания регистър във финансовия сектор.

(2) По-голямата част от криптоактивите попадат извън обхвата на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги и пораждат предизвикателства, наред с другото, по отношение на защитата на инвеститорите, целостта на пазара, потреблението на енергия и финансовата стабилност. Поради това за тези криптоактиви трябва да се предвиди специална нормативна уредба на равнището на Съюза. За разлика от тях, други криптоактиви могат да се приемат за финансови инструменти по смисъла на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Доколкото криптоактивите могат да се приемат за финансови инструменти по смисъла на посочената директива,

([1]) ОВ C 244, 22.6.2021 г., стр. 4.
([2]) ОВ C 155, 30.4.2021 г., стр. 31.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 24 март 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 12 април 2022 г.
([4]) Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС, (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

спрямо техните емитенти и дружествата, които извършват дейности, свързани с тези криптоактиви, може да е приложим пълен набор от законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, включително регламенти (ЕС) № 236/2012 ([5]), (ЕС) № 596/2014 ([6]), (ЕС) № 909/2014 ([7]) и (ЕС) 2017/1129 ([8]) и директиви 98/26/ЕО ([9]) и 2013/50/ЕС ([10]) на Европейския парламент и на Съвета.

(3) Очаква се, че т.нар. „трансформиране под формата на токени“ на финансовите инструменти, т.е. цифровото представяне на финансови инструменти в децентрализирани регистри или емитирането на традиционни класове активи под формата на токени, така че те да могат да се емитират, съхраняват и прехвърлят чрез децентрализиран регистър, ще създаде възможности за повишаване на ефективността на процеса за търговия и този, последващ търговията. Тъй като основните компромиси, свързани с кредитния риск и ликвидността, обаче продължават да са налице в един токенизиран свят, успехът на основаните на токени системи ще зависи от това колко добре взаимодействат те с традиционните, базиращи се на сметки системи, поне през преходния период.

(4) Законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги не е замислено с оглед на ТДР и на криптоактивите, поради което някои негови разпоредби потенциално възпрепятстват или ограничават използването на ТДР при емитирането, търгуването и сетълмента на криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти. Освен това понастоящем е налице недостиг на лицензирани инфраструктури на финансовите пазари, използващи ТДР за предоставянето на услуги по търгуване или сетълмент, или на комбинация от такива услуги, за криптоактивите, които могат да се приемат за финансови инструменти. Развитието на вторичен пазар за тези криптоактиви би могло да осигури множество ползи, например повишаване на ефикасността, прозрачността и конкуренцията по отношение на дейностите по търгуване и сетълмент.

(5) Същевременно са налице нормативни пропуски, дължащи се на правните, технологичните и оперативните особености на използването на ТДР и на криптоактивите, които могат да се приемат за финансови инструменти. Например няма изисквания за прозрачност, надеждност или безопасност, наложени по отношение на протоколите и „интелигентните договори, които са в основата на криптоактивите, отговарящи на критериите за финансови инструменти. От своя страна базовата технология може да породи някои нови форми на риск, които не са обхванати по подходящ начин от съществуващите норми. В Съюза са разработени няколко проекта във връзка с търгуването на криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти, и със свързаните с тях услуги и дейности след търгуването на такива активи, но малко от тях вече функционират, а тези, които функционират, имат ограничен мащаб. Освен това, както беше подчертано от консултативната група относно пазарните инфраструктури за ценни книжа и обезпечения и от консултативната група относно пазарните инфраструктури за плащания на Европейската централна банка (ЕЦБ), използването на ТДР би довело до предизвикателства, подобни на тези, пред които са изправени конвенционалните технологии, например проблеми с разпокъсаността и оперативната съвместимост, и потенциално би могло да създаде и нови проблеми, например във връзка с правната валидност на токените. Предвид ограничения опит с търгуването на криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти, и свързаните с тях услуги и дейности след търгуването на такива активи, би било прибързано на настоящия етап да се внасят значителни промени в законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги, за да се създадат условия за широкото навлизане на такива криптоактиви и на тяхната базова технология. От друга страна, създаването на инфраструктури на финансовите пазари за криптоактивите, които могат да се приемат за финансови инструменти, понастоящем се ограничава от изисквания в законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, които не са добре съобразени нито с тези криптоактиви, нито с използването на ТДР. Например платформите за търговия на криптоактиви обикновено предоставят пряк достъп на непрофесионалните инвеститори, докато традиционните места на търговия обикновено предоставят достъп на непрофесионалните инвеститори само чрез финансови посредници.

([5]) Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суаповете за кредитно неизпълнение (ОВ L 86, 24.3.2012 г., стр. 1).

([6]) Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 1).

([7]) Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1).

([8]) Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ L 168, 30.6.2017 г., стр. 12).

([9]) Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

([10]) Директива 2013/50/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за изменение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и Директива 2007/14/ЕО на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на определени разпоредби от Директива 2004/109/ЕО (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 13).

(6) С цел да се позволи разработването на криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти, както и разработването на ТДР, като същевременно се запазят висока степен на защита на инвеститорите, цялост на пазара, финансова стабилност и прозрачност и се избягват регулаторен арбитраж и пропуски, би било полезно да се създаде пилотна уредба за пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, за да се тестват подобни пазарни инфраструктури, основани на ТДР („пилотната уредба“). Пилотната уредба следва да позволи определени пазарни инфраструктури, основани на ТДР, временно да бъдат освободени от някои специфични изисквания на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, които иначе биха попречили на операторите да разработват решения за търгуване и сетълмент на сделки с криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти, без да се отслабват съществуващи изисквания или гаранции, прилагани към традиционните пазарни инфраструктури. Пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и техните оператори следва да разполагат с подходящи гаранции във връзка с използването на ТДР, за да се осигури ефективна защита на инвеститорите, включително ясно определени отговорности пред клиентите за всякакви загуби, дължащи се на оперативни проблеми. Пилотната уредба следва също така да позволи на Европейския надзорен орган (Европейския орган за ценни книжа и пазари), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([11]) (ЕОЦКП), и на компетентните органи да извлекат поуки от пилотната уредба и да натрупат опит с възможностите и специфичните рискове, свързани с криптоактивите, които могат да се приемат за финансови инструменти, и със свързаните с тях технологии. Придобитият опит с пилотната уредба следва да спомогне за набелязването на възможни практически предложения за подходяща нормативна уредба, за да се направят целенасочени корекции в правото на Съюза по отношение на емитирането, съхранението и обслужването на активи, търговията и сетълмента на финансови инструменти, основани на ТДР.

(7) За постигането на целите на пилотната уредба следва да бъде създаден нов съюзен статус на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, за да се гарантира, че Съюзът е в състояние да играе водеща роля по отношение на финансови инструменти, които са под формата на токени, и да допринася за развитието на вторичен пазар за тези активи. Статусът на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, следва да бъде незадължителен и да не възпрепятства инфраструктурите на финансовите пазари — например места на търговия, централни депозитари на ценни книжа (ЦДЦК) и централни контрагенти (ЦК) — да разработват съгласно действащото законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги услуги и дейности, свързани с търгуването и тези след него, за криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти или са основани на ТДР.

(8) Пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва да допускат до търговия или регистриране в децентрализиран регистър само финансови инструменти, основани на ТДР. Финансовите инструменти, основани на ТДР, следва да бъдат криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти и които се емитират, прехвърлят и съхраняват в децентрализиран регистър.

(9) Законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги има за цел да бъде неутрално по отношение на използването на конкретна технология спрямо друга. Следователно трябва да се избягва посочване на конкретен вид технология на децентрализирания регистър. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва да гарантират, че са в състояние да спазват всички приложими изисквания, независимо от използваната технология.

(10) При прилагането на настоящия регламент следва да се вземат предвид принципите на технологична неутралност, пропорционалност, еднакви условия на конкуренция и „еднаква дейност, еднакви рискове, едни и същи правила“, за да се гарантира, че участниците на пазара разполагат с необходимото регулаторно пространство за иновации за отстояване на ценностите на прозрачност, справедливост, стабилност, защита на инвеститорите, отчетност и целостта на пазара, както и да се осигури защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни, гарантирани от членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

(11) Достъпът до пилотната уредба следва да не се ограничава до утвърдените оператори, а следва да бъде отворен и за нови участници. Субект, който не е лицензиран съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 или Директива 2014/65/ЕС, може да подаде заявление за лиценз съответно съгласно посочения регламент или съгласно посочената директива и едновременно с това за специално разрешение съгласно настоящия регламент. В такива случаи компетентният орган не следва да оценява дали съответният субект отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 909/2014 или на Директива 2014/65/ЕС, във връзка с които е поискано освобождаване съгласно настоящия регламент. Тези субекти следва единствено да могат да управляват пазарни инфраструктури, основани на ТДР, в съответствие с настоящия регламент, и лицензът им следва да бъде отнет след изтичане на специалното им разрешение, освен ако субектите не подадат пълно заявление за лиценз съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 или съгласно Директива 2014/65/ЕС.

([11]) Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение № 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

(12) Концепцията за пазарна инфраструктура, основана на ТДР, включва многостранни системи за търговия, основани на ТДР (МСТ-ТДР), системи за сетълмент, основани на ТДР (СС-ТДР), и системи за търговия и сетълмент, основани на ТДР (СТС-ТДР). Пазарните инфраструктури, основани на ТДР, следва да могат да си сътрудничат с други пазарни участници, за да тестват новаторски решения въз основа на ТДР в различни сегменти от веригата за създаване на стойност на финансовите услуги.

(13) МСТ-ТДР следва да е многостранна система за търговия, управлявана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, лицензиран по Директива 2014/65/ЕС и получил специално разрешение по настоящия регламент. Кредитна институция, лицензирана по Директива 2013/36/ЕС, която предоставя инвестиционни услуги или извършва инвестиционни дейности, следва да има право да управлява МСТ-ТДР само когато е лицензирана като инвестиционен посредник или пазарен оператор съгласно Директива 2014/65/ЕС. За МСТ-ТДР и техните оператори следва да се прилагат всички изисквания, приложими към многостранните системи за търговия и техните оператори съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([12]), съгласно Директива 2014/65/ЕС или съгласно всеки друг акт от приложимото законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги, с изключение на изискванията, във връзка с които компетентният орган е предоставил освобождаване в съответствие с настоящия регламент.

(14) Използването на технологията на децентрализирания регистър, при която всички операции се регистрират в децентрализиран регистър, може да ускори и съчетае търгуването и сетълмента в почти реално време, както и да позволи съчетаването на услугите и дейностите, свързани търгуването и тези след търгуването. Комбинацията от дейности по търгуване и дейности след търгуване в рамките на един и същ субект обаче понастоящем не е предвидена от действащите правила, независимо от използваната технология, поради политически решения, свързани със специализацията на риска и разгрупирането с цел насърчаване на конкуренцията. Пилотната уредба следва да не бъде прецедент, с който да бъде обосновано основно преразглеждане на разделянето на дейностите по търгуване и след търгуване или на ландшафта на инфраструктурите на финансовите пазари. С оглед на потенциалните ползи от технологията на децентрализирания регистър по отношение на съчетаването на търговията и сетълмента обаче е оправдано в пилотната уредба да се предвиди специална пазарна инфраструктура, основана на ТДР, а именно СТС-ТДР, която съчетава дейностите, които обикновено се извършват от многостранните системи за търговия и системите за сетълмент на ценни книжа.

(15) СТС-ТДР следва да бъде МСТ-ТДР, която съчетава услугите, предоставяни от МСТ-ТДР и от СС-ТДР, и следва да се управлява от инвестиционен посредник или пазарен оператор, получил специално разрешение да управлява СТС-ТДР съгласно настоящия регламент, или следва да бъде СС-ТДР, която съчетава услугите, предоставяни от МСТ-ТДР и от СС-ТДР, и следва да се управлява от ЦДЦК, получил специално разрешение да управлява СТС-ТДР съгласно настоящия регламент. Кредитна институция, лицензирана по Директива 2013/36/ЕС, която предоставя инвестиционни услуги или извършва инвестиционни дейности, следва да има право да управлява МСТ-ТДР само когато е лицензирана като инвестиционен посредник или пазарен оператор по Директива 2014/65/ЕС. Инвестиционните посредници и пазарните оператори, управляващи СТС-ТДР, следва да подлежат на всички изисквания, приложими за МСТ-ТДР, а ЦДЦК, който управлява СТС-ТДР, следва да подлежи на всички изисквания, приложими за СС-ТДР. Тъй като СТС-ТДР би позволила на инвестиционния посредник или пазарния оператор да предоставя и услуги по сетълмент и би позволила на ЦДЦК да предоставя и услуги за търгуване, е необходимо инвестиционните посредници и пазарните оператори също да спазват изискванията, които са приложими за СС-ТДР, а ЦДЦК — изискванията, които са приложими за МСТ-ТДР. Тъй като ЦДЦК не подлежат на определени изисквания за лицензиране и организационни изисквания съгласно Директива 2014/65/ЕС при предоставянето на инвестиционни услуги или дейности в съответствие Регламент (ЕС) № 909/2014, е целесъобразно в пилотната уредба да се възприеме подобен подход както за инвестиционните посредници и пазарните оператори, така и за ЦДЦК, които управляват СТС-ТДР. Поради това инвестиционните посредници и пазарните оператори, управляващи СТС-ТДР, следва да бъдат освободени от ограничен набор от изисквания за лицензиране и организационни изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, тъй като от инвестиционния посредник или пазарния оператор ще се изисква да спазва изискванията за лицензиране и организационните изисквания съгласно Директива 2014/65/ЕС. И обратното – ЦДЦК, който управлява СТС-ТДР, следва да бъде освободен от ограничен набор от изисквания за лицензиране и организационни изисквания съгласно Директива 2014/65/ЕС, тъй като от ЦДЦК ще се изисква да спазва изискванията за лицензиране и организационните изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014. Тези освобождавания следва да бъдат временни и следва да не се прилагат за пазарна инфраструктура, основана на ТДР, която функционира извън пилотната уредба. ЕОЦКП следва да може да извърши оценка на техническите стандарти относно документирането и операционните рискове, приети съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, за да се гарантира, че те се прилагат пропорционално спрямо инвестиционните посредници и пазарните оператори, управляващи СТС-ТДР.

(16) Операторите на СТС-ТДР следва да могат да поискат същите освобождавания като тези, с които разполагат операторите на МСТ-ТДР и на СС-ТДР, при условие че спазват условията, свързани с освобождаванията, и с компенсаторните мерки, изисквани от компетентните органи. По отношение на освобождаванията и свързаните с тях условия и компенсаторни мерки, които са на разположение на СТС-ТДР, следва да се прилагат съображения, сходни с тези, които са приложими за МСТ-ТДР и СС-ТДР.

([12]) Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012, (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 84).

(17) С цел да се осигури допълнителна гъвкавост при прилагането на някои изисквания на Регламент (ЕС) № 909/2014 спрямо инвестиционните посредници и пазарните оператори, управляващи СТС-ТДР, като същевременно се гарантират еднакви условия на конкуренция с тези за ЦДЦК, предоставящи услуги по сетълмент съгласно пилотната уредба, ЦДЦК, които управляват СС-ТДР или СТС-ТДР, и инвестиционните посредници или пазарните оператори, които управляват СТС-ТДР, следва в определени случаи да бъдат освободени от изискванията на посочения регламент по отношение на мерките за предотвратяване на неуспешен сетълмент и предприемане на мерки в случай на неуспешен сетълмент, от изискванията за участие и прозрачност, както и от изискванията за използване на определени процедури за комуникация с участниците и други пазарни инфраструктури. За тези освобождавания следва да се прилагат свързаните с тях условия, включително определени минимални изисквания и всякакви компенсаторни мерки, изисквани от компетентния орган, за да отговарят на целите на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 909/2014, във връзка с които се иска освобождаване, или за да се гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност. Операторът на СТС-ТДР следва да докаже, че поисканото освобождаване е пропорционално и обосновано с използването на технологията на децентрализирания регистър.

(18) СС-ТДР, следва да бъде система за сетълмент, управлявана от ЦДЦК, лицензиран по Регламент (ЕС) № 909/2014 и получил специално разрешение да управлява СС-ТДР съгласно настоящия регламент. За СС-ТДР и управляващият я ЦДЦК следва да се прилагат всички съответни изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 и всяко друго приложимо законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги, с изключение на изискванията, във връзка с които е предоставено освобождаване в съответствие с настоящия регламент.

(19) Когато ЕЦБ или националните централни банки или други институции, управлявани от държавите членки и изпълняващи подобни функции, или други публични органи, на които е възложено или се включват в управлението на публичния дълг в Съюза, управляват СС-ТДР, от тях следва да не се изисква да искат специално разрешение от компетентен орган, за да се ползват от освобождаване съгласно настоящия регламент, тъй като от тези субекти не се изисква нито да докладват на компетентните органи, нито да изпълняват техните нареждания и спрямо тях се прилага ограничен набор от изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014.

(20) Създаването на пилотната уредба следва да не засяга задачите и отговорностите на Европейската централна банка (ЕЦБ) и на националните централни банки в Европейската система на централните банки, установени в Договора за функционирането на Европейския съюз и в Протокол № 4 за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, за насърчаване на гладкото функциониране на платежните системи и за осигуряване на ефикасни и стабилни клирингови и платежни системи в рамките на Съюза и в отношенията с трети държави.

(21) Възлагането на надзорни отговорности, предвидено в настоящия регламент, е обосновано от специфичните характеристики и рискове на пилотната уредба. Поради това надзорната структура на пилотната уредба следва да не се разбира като създаваща прецедент за бъдещ акт на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги.

(22) Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва да носят отговорност, ако е налице загуба на средства, на обезпечение или на финансов инструмент, основан на ТДР. Отговорността на оператора на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да бъде ограничена до размера на пазарната стойност на загубения актив към момента, в който е възникнала загубата. Операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да не носи отговорност за събития, които не могат да бъдат вменени в отговорност на оператора, по-специално за всяко събитие, за което операторът докаже, че е настъпило независимо от неговата дейност, включително проблеми, възникнали в резултат на външно събитие извън неговия разумен контрол.

(23) С цел да се даде възможност за иновации и експериментиране в стабилна регулаторна среда, като същевременно се запазят защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност, видовете финансови инструменти, допуснати до търговия или регистрирани в пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да бъдат ограничени до акции, облигации и дялове на предприятия за колективно инвестиране, които се ползват от освобождаване само за изпълнение съгласно Директива 2014/65/ЕС. С настоящия регламент следва да се определят прагове, които биха могли да бъдат намалени в определени ситуации. По-специално, за да се избегне всякакъв риск за финансовата стабилност, следва да се ограничи общата пазарна стойност на финансовите инструменти, основани на ТДР, допуснати до търговия или регистрирани в пазарна инфраструктура, основана на ТДР.

(24) С цел да се приближим в по-голяма степен до осигуряване на еднакви условия на конкуренция за финансовите инструменти, допуснати до търговия на традиционните места на търговия по смисъла на Директива 2014/65/ЕС, и с цел да се осигурят висока степен на защита на инвеститорите, целостта на пазара и финансова стабилност, финансовите инструменти, основани на ТДР, които са допуснати до търговия на МСТ-ТДР или на СТС-ТДР, следва да бъдат обхванати от разпоредбите на Регламент (ЕС) № 596/2014, с които се забранява пазарната злоупотреба.

(25) По искане на оператор на МСТ-ТДР компетентните органи следва да могат да предоставят временно едно или няколко освобождавания, ако операторът удовлетворява условията за такива освобождавания и допълнителните изисквания на настоящия регламент с оглед на новите форми на риск, които използването на ТДР поражда. Оператор на МСТ-ТДР следва също така да спазва всяка компенсаторна мярка, изисквана от компетентния орган за постигане на целите на разпоредбите, във връзка с които е поискано освобождаване, или за да се гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност.

(26) По искане на оператор на МСТ-ТДР компетентните органи следва да могат да предоставят освобождаване от задължението за посредничество съгласно Директива 2014/65/ЕС. Понастоящем на традиционните МСТ е разрешено да приемат за членове или участници само инвестиционни посредници, кредитни институции и други лица, които имат достатъчно компетентност и опит в търгуването и поддържат подходящи организационни механизми и ресурси. От своя страна редица платформи за търговия на криптоактиви предлагат достъп без посредник и пряк достъп на непрофесионалните инвеститори. Съответно потенциално нормативно препятствие пред развитието на многостранни системи за търговия с финансови инструменти, основани на ТДР, би могло да бъде задължението за посредничество съгласно Директива 2014/65/ЕС. Поради това по искане на оператор на МСТ-ТДР компетентният орган следва да може да предоставя временно освобождаване от това задължение за посредничество, за да се осигури пряк достъп на инвеститорите на дребно и да им се даде възможност да търгуват за своя собствена сметка, при условие че са налице подходящи гаранции по отношение на защитата на инвеститорите, че тези инвеститори на дребно изпълняват определени условия, както и че операторът спазва всички възможни допълнителни мерки за защита на инвеститорите, изисквани от компетентния орган. Инвеститорите на дребно, които имат пряк достъп до МСТ-ТДР като членове или участници по силата на освобождаване от задължението за посредничество, следва да не се считат за инвестиционни посредници по смисъла на Директива 2014/65/ЕС единствено поради това, че са членове или участници в МСТ-ТДР.

(27) По искане на оператор на МСТ-ТДР компетентните органи следва също така да могат да предоставят освобождаване от изискванията за докладване на сделките съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014, при условие че МСТ-ТДР изпълнява определени условия.

(28) За да може да получи освобождаване съгласно настоящия регламент, даден оператор на МСТ-ТДР следва да докаже, че поисканото освобождаване е пропорционално на използването на ТДР — както е описано в неговия бизнес план — и обхваща само това използване, както и че поисканото освобождаване е само за съответната МСТ-ТДР и не включва друга МСТ, управлявана от същия инвестиционен посредник или пазарен оператор.

(29) По искане на ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, компетентният орган следва да може да го освободи временно от едно или няколко изисквания, ако изпълнява условията, свързани с такива освобождавания и допълнителните изисквания на настоящия регламент с оглед на новите форми на риск, които използването на ТДР поражда. ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, следва също така да спазва всяка компенсаторна мярка, изисквана от компетентния орган за постигане на целите на разпоредбата, във връзка с която се иска освобождаване, или за да се гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност.

(30) Следва да бъде позволено ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, да бъдат освобождавани от някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 909/2014, които вероятно биха създали регулаторни пречки за развитието на СС-ТДР. Например следва да бъдат възможни освобождавания дотолкова, доколкото правилата на посочения регламент, които се прилагат за ЦДЦК и които се отнасят до термините „дематериализирана форма“, „сметка за ценни книжа“ или „нареждания за прехвърляне“ не се прилагат за ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, с изключение на изискванията за връзките между ЦДЦК, които следва да се прилагат *mutatis mutandis*. По отношение на термина „сметка за ценни книжа“ освобождаването обхваща правилата относно регистрирането на ценните книжа, целостта на емисиите и обособяването на сметките. Докато ЦДЦК управляват системи за сетълмент на ценни книжа, като кредитират и дебитират сметките за ценни книжа на своите участници, за СС-ТДР невинаги биха били възможни сметки за ценни книжа с двустранно или многостранно счетоводство Следователно за ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, следва да бъде възможно освобождаване от правилата на Регламент (ЕС) № 909/2014, в които се посочва терминът „безналична форма“, когато такова освобождаване е необходимо, за да се позволи регистрирането в децентрализиран регистър на финансови инструменти, основани на ТДР. ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, обаче все пак следва да гарантира целостта на емисията на финансови инструменти, основани на ТДР, в децентрализирания регистър и отделянето на финансовите инструменти, основани на ТДР, принадлежащи на различни участници.

(31) За ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, следва винаги да се прилагат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 909/2014, съгласно който ЦДЦК, възлагащ услуги или дейности на трета страна, остава изцяло отговорен за изпълнението на всички свои задължения съгласно посочения регламент и е длъжен да гарантира, че възлагането на дейности на външни подизпълнители не води до делегирането на неговата отговорност. Регламент (ЕС) № 909/2014 позволява ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, да възлагат на външен изпълнител основна услуга или дейност само след като получат лиценз от компетентния орган. ЦДЦК, който управлява ССЦК-ТДР, следва да може да поиска освобождаване от това изискване за получаване на лиценз в случаите, когато ЦДЦК докаже, че изискването е несъвместимо с използването на ТДР, както е предвидено в неговия бизнес план. Делегирането на задачи, свързани с функционирането на СС-ТДР или с използването на технологията на децентрализирания регистър за извършване на сетълмент, следва да не се счита за възлагане на външен изпълнител по смисъла на Регламент (ЕС) № 909/2014.

(32) Задължението за посредничество чрез кредитна институция или инвестиционен посредник с цел възпрепятстване на непрофесионалните инвеститори да имат пряк достъп до управляваните от ЦДЦК системи за сетълмент и доставка, би могло да бъде нормативна пречка пред разработването на алтернативни модели на сетълмент, основани на ТДР, които позволяват на непрофесионалните клиенти пряк достъп. Поради това ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, следва да може да бъдат освободени в смисъл, че се смята, че терминът „участник“ в Директива 98/26/ЕО включва при определени условия лица, различни от посочените в същата директива. Когато иска освобождаване от задължението за посредничество по Регламент (ЕС) № 909/2014, ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, следва да гарантира, че лицата, които ще бъдат допуснати като участници, отговарят на определени условия. ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, следва да се увери, че тези участници притежават достатъчно способности, компетентност, опит и познания за дейностите след търгуване, както и за функционирането на ТДР.

(33) Субектите, които отговарят на посочените в Регламент (ЕС) № 909/2014 условия за участие в ЦДЦК, отговарят на субектите, които имат право да участват в ССЦК, която е определена и нотифицирана в съответствие с Директива 98/26/ЕО, тъй като в Регламент (ЕС) № 909/2014 се изисква управляваните от ЦДЦК системи за сетълмент на ценни книжа да бъдат определяни и нотифицирани съгласно Директива 98/26/ЕО. Съответно операторът на система за сетълмент на ценни книжа, основана на ТДР, който иска да бъде освободен от изискванията за участие в Регламент (ЕС) № 909/2014, нарушава изискванията за участие в Директива 98/26/ЕО. Следователно тази система за сетълмент на ценни книжа не може да бъде определена и нотифицирана съгласно посочената директива и поради тази причина в настоящия регламент не се определя като „система за сетълмент на ценни книжа, основана на ТДР“, а по-скоро като СС-ТДР. Настоящият регламент следва да позволи на ЦДЦК да управляват СС-ТДР, която не отговаря на изискванията за система за сетълмент на ценни книжа, определена съгласно Директива 98/26/ЕО, и следва да бъде възможно освобождаване от правилата относно окончателността на сетълмента в Регламент (ЕС) № 909/2014 при спазване на определени компенсаторни мерки, включително специални компенсаторни мерки за намаляване на рисковете при несъстоятелност, тъй като мерките за защита при несъстоятелност съгласно Директива 98/26/ЕО не се прилагат. Това освобождаване обаче не означава, че СС-ТДР, която удовлетворява всички изисквания на Директива 98/26/ЕО, не може да бъде определена и нотифицирана като система за сетълмент на ценни книжа в съответствие с посочената директива.

(34) Регламент (ЕС) № 909/2014 насърчава сетълмента на сделки в „пари на централна банка“. Когато сетълментът на парични плащания в пари в централна банка не е практичен и възможен, следва да е възможно сетълментът да се извършва чрез собствените сметки на ЦДЦК в съответствие с посочения регламент или чрез сметки, открити в кредитна институция („пари в търговска банка“). Тази разпоредба може да бъде трудно приложима за ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, тъй като такъв ЦДЦК ще трябва да извършва движения по парични сметки едновременно с доставката на регистрираните ценни книжа в децентрализирания регистър. Поради това ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, следва да бъдат освободени временно от разпоредбата на посочения регламент относно паричния сетълмент, за да се разработят иновативни решения в рамките на пилотната уредба, като се улесни достъпът до пари в търговски банки или използването на „токени за електронни пари“. Сетълментът в „пари на централна банка“ може да се счита за непрактичен и невъзможен, ако сетълментът с „пари на централна банка“ не е наличен в децентрализиран регистър.

(35) С изключение на изискванията, за които е доказано, че са неприложими в технологичната среда на децентрализирания регистър, изискванията, свързани с паричния сетълмент съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, продължават да се прилагат извън пилотната уредба. Поради това операторите на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да опишат в своите бизнес планове как възнамеряват да спазват дял IV от Регламент (ЕС) № 909/2014, в случай че в крайна сметка напуснат пилотната уредба.

(36) В Регламент (ЕС) № 909/2014 от ЦДЦК се изисква да предоставя достъп до друг ЦДЦК или до други пазарни инфраструктури по недискриминационен и прозрачен начин. Предоставянето на достъп до ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, може да представлява по-голямо предизвикателство от техническа гледна точка, да бъде обременяващо или трудно за постигане, тъй като оперативната съвместимост на традиционните системи с ТДР все още не е тествана. Поради това следва да е възможно да се предостави освобождаване на СС-ТДР от това изискване, ако СС-ТДР докаже, че прилагането на изискването е прекомерно предвид мащаба на дейностите на СС-ТДР.

(37) Независимо от изискването, във връзка с което е поискано освобождаване, ЦДЦК, който управлява система за СС-ТДР, следва да докаже, че исканото освобождаване е пропорционално на използването на ТДР и е оправдано от него. Освобождаването следва да обхваща само СС-ТДР и да не се простира върху други системи за сетълмент, управлявани от същия ЦДЦК.

(38) Пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и техните оператори също следва да подлежат на допълнителни изисквания в сравнение с традиционните пазарни инфраструктури. Допълнителните изисквания са необходими, за да се избегнат рисковете, свързани с използването на технологията на децентрализирания регистър или с начина, по който ще функционира пазарната инфраструктура, основана на ТДР. Поради това операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да изготви ясен бизнес план, в който подробно да опише как ще се използва ТДР, както и приложимите правни условия.

(39) Операторите на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да установят или документират, по целесъобразност, правилата, по които ще функционира технологията на децентрализирания регистър, използван от тях, включително правилата за достъп и допускане до децентрализирания регистър, правилата за участие на валидиращите възли и за преодоляване на потенциалните конфликти на интереси, както и мерките за управление на риска.

(40) От оператора на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да се изиска да уведомява членовете, участниците, емитентите и клиентите за това как възнамерява да извършва дейностите си и как използването на ТДР се различава от начина на предоставяне на услуги в сравнение с обичайно практикувания от традиционните МСТ или ЦДЦК, които управляват система за сетълмент на ценни книжа.

(41) Пазарните инфраструктури, основани на ТДР, следва във връзка с използването на ТДР да разполагат със специални и стабилни процедури в областта на информационните технологии и киберсигурността. Тези процедури следва да бъдат пропорционални с естеството, мащаба и сложността на бизнес плана на оператора на съответната пазарна инфраструктура, основана на ТДР. С тях следва да се осигурява и непрекъснатост и постоянна прозрачност, наличност, надеждност и сигурност на предоставяните услуги, включително надеждност на евентуално използваните „интелигентни“ договори, независимо дали те са създадени от самата пазарна инфраструктура, основана на ТДР, или от трета страна след процедури за възлагане на дейности на външни изпълнители. Пазарните инфраструктури, основани на ТДР, следва също така да осигуряват целостта, сигурността, поверителността, наличието и достъпността на всички съхранявани в децентрализирания регистър данни. Компетентният орган, отговарящ за пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да има право да поиска одит, за да се увери, че процедурите в областта на информационните технологии и киберсигурността са подходящи за целта. Разходите за одита следва да се поемат от оператора на пазарната инфраструктура, основана на ТДР.

(42) Когато бизнес планът на оператор на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, включва съхранение на средства на клиента, например парични средства или техни еквиваленти, или на финансови инструменти, основани на ТДР, или на начините за достъп до такива финансови инструменти, основани на ТДР, в т.ч. под формата на криптографски ключове, пазарната инфраструктура, основана на ТДР, следва да разполага с подходящи механизми за защита на тези активи. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва да не използват активите на клиенти за своя сметка, освен ако предварително не са получили изричното писмено съгласие на клиентите си. Пазарните инфраструктури, основани на ТДР, следва да отделят средствата и финансовите инструменти, основани на ТДР, както и начините за достъп до тези активи, на даден свой клиент от собствените си активи, както и от активите на останалите си клиенти. С процедурите в областта на информационните технологии и киберсигурността пазарните инфраструктури, основани на ТДР, следва да гарантират, че активите на клиентите за защитени срещу измами, кибератаки и други съществени оперативни проблеми.

(43) Към момента, когато бъде предоставено специално разрешение, операторите на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва също така да разполагат с надеждна стратегия за изход, в случай че пилотната уредба бъде прекратена, специалното разрешение или някои от предоставените освобождавания бъдат отменени или праговете, предвидени в настоящия регламент, бъдат превишени. Тази стратегия следва да включва прехода или преобразуването на техните операции, свързани с технологията на децентрализирания регистър, в традиционни пазарни инфраструктури. За целта новите участници или операторите на СТС-ТДР, които не управляват традиционна пазарна инфраструктура, към която биха могли да прехвърлят финансовите инструменти, основани на ТДР, следва да се стремят да сключват

споразумения с операторите на традиционни пазарни инфраструктури. Това е от особено значение за регистрирането на финансовите инструменти, основани на ТДР. Поради това за ЦДЦК следва да се прилагат определени изисквания за въвеждането на такива договорености. Освен това ЦДЦК следва да сключват такива договорености по недискриминационен начин и следва да могат да налагат разумна търговска такса въз основа на действителните разходи.

(44) Специалното разрешение, предоставено на оператор на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва в общи линии да следва същите процедури като тези за издаване на лиценз съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 или Директива 2014/65/ЕС. Когато обаче подава заявление за специално разрешение съгласно настоящия регламент, заявителят следва да посочи желаните освобождавания. Преди да предостави разрешение на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, компетентният орган следва да предостави на ЕОЦКП цялата информация, която е от значение. Когато е необходимо, ЕОЦКП следва да издаде необвързващо становище относно поисканите освобождавания или относно адекватността на технологията на децентрализирания регистър за целите на настоящия регламент. Това необвързващо становище следва да не се счита за становище по смисъла на Регламент (ЕС) № 1095/2010. При изготвянето на становището си ЕОЦКП следва да се консултира с компетентните органи на други държави членки. С необвързващото си становище ЕОЦКП следва да има за цел да гарантира защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност. С цел осигуряване на условия на равнопоставеност и лоялна конкуренция в рамките на вътрешния пазар, с необвързващото си становище и с насоките си ЕОЦКП следва да се стреми да осигури съгласуваност и пропорционалност на освобожданията, предоставяни от различните компетентни органи в Съюза, включително при извършването на оценка на адекватността на различните видове технологии на децентрализирания регистър, използвани от операторите за целите на настоящия регламент.

(45) Регистрирането на ценни книжа, поддържането на сметки за ценни книжа и управлението на системите за сетълмент са дейности, които са обхванати от нехармонизирани разпоредби на националното право, например дружественото право и правото в областта на ценните книжа. Поради това е важно операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, да спазват всички приложими правила и да дават възможност на своите ползватели да правят това.

(46) Компетентният орган, който разглежда заявление, подадено от оператор на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да има възможност да откаже да предостави специално разрешение, ако има основания да смята, че пазарната инфраструктура, основана на ТДР, не би била в състояние да спази приложимите разпоредби на правото на Съюза или разпоредби на националното право, попадащи извън обхвата на правото на Съюза, ако има основания да смята, че пазарната инфраструктура, основана на ТДР, би представлявала риск за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, или ако заявлението е опит за заобикаляне на действащите изисквания.

(47) В специалното разрешение, което компетентен орган предоставя на оператор на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да се посочат предоставените ѝ освобождавания. Такова разрешение следва да бъде валидно за целия Съюз, но само за периода на пилотната уредба. ЕОЦКП следва да публикува на своя уебсайт списък на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, както и на предоставените на всяка от тях освобождавания.

(48) Специални разрешения и освобождавания следва да бъдат предоставяни временно – за срок до шест години, считано от датата на предоставяне на специалното разрешение, и следва да бъдат валидни само за срока на пилотната уредба. Посоченият шестгодишен срок следва да предостави на операторите на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, достатъчно време, за да адаптират моделите си на стопанска дейност към евентуалните изменения на пилотния режим и да развиват обхванатата от пилотната уредба дейност по икономически жизнеспособен начин. Това ще позволи също така на ЕОЦКП и на Комисията да съберат полезен набор от данни относно функционирането на пилотната уредба след набирането на критична маса предоставени специални разрешения и свързани с тях освобождавания, както и да докладват за това. И накрая, операторите на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, също така ще разполагат с достатъчно време, за да предприемат необходимите стъпки да прекратят операциите си или да възприемат нова нормативна уредба вследствие на докладите, които ще представят ЕОЦКП и Комисията.

(49) Без да се засягат Регламент (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС, компетентните органи следва да разполагат с правомощието да отнемат специално разрешение или всяко освобождаване, предоставено на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, когато е установен недостатък в базовата технология или в услугите и дейностите, предоставяни от оператора на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, ако този недостатък надхвърля ползите от въпросната услуга и дейности или ако операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, е нарушил задължения, свързани с разрешенията или освобожданията, предоставени от компетентния орган, или ако операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, е регистрирал финансови инструменти, които надвишават праговете, определени в настоящия регламент, или които не удовлетворяват други условия, които се прилагат за финансовите инструменти, основани на ТДР, съгласно настоящия регламент. В хода на дейността си операторите на пазарните

инфраструктури, основани на ТДР, следва да могат да искат освобождавания в допълнение към поисканите към момента на подаване на първоначалното заявление. В такъв случай за допълнителните освобождавания следва да се подава искане до компетентния орган, както е било за поисканите освобождавания при първоначалното искане на разрешение за пазарната инфраструктура, основана на ТДР.

(50) Тъй като съгласно пилотната уредба операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, ще могат да получават временно освобождаване от някои разпоредби на действащото законодателство на Съюза, те следва да си сътрудничат тясно с компетентните органи и с ЕОЦКП през периода, в който специалното им разрешение е валидно. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва да уведомяват компетентните органи за всяка съществена промяна в своите бизнес планове и в ключовия си персонал, за всяко доказателство за кибератаки или други киберзаплахи, измама или сериозно нарушение, за всяка промяна в информацията, предоставена към момента на първоначалното заявление за специално разрешение, за всякакви технически или оперативни затруднения, в частност във връзка с използването на ТДР, както и за всички рискове за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, които не са били предвидени към момента на предоставяне на специалното разрешение. С цел да се гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност, когато бъде уведомен за такава съществена промяна, компетентният орган следва да може да изиска от пазарната инфраструктура, основана на ТДР, да подаде заявление за ново специално разрешение или освобождаване, или да предприеме корективните мерки, които компетентният орган сметне за целесъобразни. При поискване операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва също така да предоставят на компетентните органи всяка имаща отношение информация. Компетентният орган следва да препрати на ЕОЦКП информацията, получена от операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, и информацията за корективните мерки.

(51) Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, следва също така да докладват редовно на своите компетентни органи. ЕОЦКП следва да организира дискусии по посочените доклади, така че всички компетентни органи в Съюза да могат да натрупат опит за ефекта от използването на ТДР и да разберат дали има изменения на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, които може да се окажат необходими, за да се създадат условия за увеличаване на мащаба на използване на ТДР.

(52) По време на жизнения цикъл на пилотната уредба е важно тя, както и нейното функциониране, да бъдат предмет на чест мониторинг и оценка, за да се увеличи максимално информацията за операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР. ЕОЦКП следва да публикува годишни доклади, за да осигури на участниците на пазара по-добро разбиране на функционирането и развитието на пазарите, както и разяснения относно прилагането на пилотната уредба. Тези годишни доклади следва да включват актуална информация за най-важните тенденции и рискове. Тези доклади следва да се представят на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията.

(53) В срок от три години от датата на прилагане на настоящия регламент ЕОЦКП следва да представи на Комисията доклад, съдържащ оценка на пилотната уредба. Въз основа на доклада на ЕОЦКП Комисията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета. В този доклад следва да се оценят разходите и ползите от удължаването на действието на пилотната уредба за допълнителен период от време, разширяването на обхвата на пилотната уредба, за да обхване други видове финансови инструменти, извършването на други промени в пилотната уредба, превръщането на пилотната уредба в постоянна чрез предлагане на подходящи изменения на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги или прекратяването на действието на пилотната уредба. Съществуването на две паралелни уредби – за пазарни инфраструктури, основани на ТДР, и за такива, които не са основани на ТДР – би било нежелателно. Ако пилотната уредба е успешна, тя може да придобие постоянен характер чрез изменение на приложимото законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги с цел да се установи единна и съгласувана уредба.

(54) В действащото законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги бяха установени някои потенциални пропуски във връзка с прилагането му спрямо криптоактивите, които могат да се приемат за финансови инструменти. По-специално някои регулаторни технически стандарти, приети в изпълнение на Регламент (ЕС) № 600/2014, с които се установяват изискванията за докладване на данните и за прозрачност преди и след търгуване, не са добре приспособени за финансовите инструменти, емитирани чрез технологията на децентрализирания регистър. Вторичните пазари на финансови инструменти, емитирани чрез технологията на децентрализирания регистър или подобни технологии, са все още новост, поради което техните характеристики евентуално се различават от пазарите на финансови инструменти, където се използват традиционните технологии. Правилата, определени в тези регулаторни технически стандарти следва да се прилагат спрямо всички финансови инструменти, независимо от използваната технология. Поради това, в съответствие със съществуващите мандати в Регламент (ЕС) № 600/2014 за разработване на проекти за регулаторни технически стандарти, ЕОЦКП следва да извърши цялостна оценка на тези регулаторни технически стандарти и да предложи всички необходими изменения, за да се гарантира, че предвидените в тях правила биха могли да се прилагат ефективно по отношение на финансовите инструменти, основани на ТДР. При извършването на тази оценка ЕОЦКП следва да вземе предвид специфичните характеристики на тези финансови инструменти, емитирани чрез ТДР, и дали те изискват адаптирането на стандартите, за да се позволи развитието на тези финансови инструменти без да се засягат целите на правилата, установени в регулаторните технически стандарти, приети по силата на Регламент (ЕС) № 600/2014.

(55) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради регулаторните пречки пред развитието на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, за криптоактиви, които могат да се приемат за финансови инструменти, включени в законодателството на Съюза относно финансовите услуги, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(56) Настоящият регламент не засяга Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета ([13]). В същото време по отношение на субектите, лицензирани съгласно Директива 2014/65/ЕС, следва да се използват механизмите за докладване на нарушения по Регламент (ЕС) № 600/2014 или Директива 2014/65/ЕС, установени съгласно посочената директива. По отношение на субектите, лицензирани съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, следва да се използват механизмите за докладване на нарушения по посочения регламент, установени съгласно посочения регламент.

(57) Функционирането на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, може да включва обработване на лични данни. Когато за целите на настоящия регламент е необходимо да се обработват лични данни, това обработване следва да се извършва в съответствие с приложимото законодателство на Съюза относно защитата на личните данни. Настоящият регламент не засяга действието на регламенти (ЕС) 2016/679 ([14]) и (ЕС) 2018/1725 ([15]) на Европейския парламент и на Съвета. С Европейския надзорен орган по защита на данните беше извършена консултация в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 и той прие своето становище на 23 април 2021 г.

(58) Регламент (ЕС) № 600/2014 предвижда преходен период, през който недискриминационният достъп до ЦК или място на търговия съгласно посочения регламент не се прилага за ЦК или места на търговия, които са подали заявление до съответните компетентни органи да се ползват от преходния режим по отношение на борсово търгуваните деривати. Срокът, през който ЦК или мястото на търговия можеха да бъдат освободени от съответния компетентен орган по отношение на борсово търгуваните деривати от правилата за недискриминационен достъп, изтече на 3 юли 2020 г. Нарасналата несигурност и нестабилност на пазарите оказаха отрицателно въздействие върху операционните рискове на ЦК и местата на търговия и поради това датата на прилагане на новия режим на свободен достъп за ЦК и местата на търговия, предлагащи услуги за търговия и клиринг по отношение на борсово търгувани деривати, беше отложена с член 95 от Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета ([16]) с една година, а именно до 3 юли 2021 г. Причините за отлагане на датата на прилагане на новия режим на свободен достъп продължават да са налице. Освен това режимът на свободен достъп би могъл да противоречи на паралелните цели на политиката за насърчаване на търговията и иновациите в рамките на Съюза, тъй като би могъл да намали стимулите за иновации в търгуваните на борсата деривати, като позволи на конкурентите, които се ползват от свободен достъп, да разчитат на инфраструктурата и инвестициите на заварените оператори, за да предлагат конкурентни продукти с ниски първоначални разходи. Поддържането на система, при която дериватите се подлагат на клиринг и се търгуват във вертикално интегрирано образувание, също е в съответствие с дългогодишните международни тенденции. Поради това датата на прилагане на новия режим на свободен достъп следва да бъде отложена с още две години до 3 юли 2023 г.

(59) Понастоящем в определението за финансов инструмент в Директива 2014/65/ЕС не са изрично включени финансовите инструменти, емитирани чрез клас технологии, които поддържат децентрализираното записване на криптирани данни, а именно технологията на децентрализирания регистър. За да се осигури възможност тези финансови инструменти да се търгуват на пазара по силата на съществуващата нормативна уредба, определението за финансови инструменти в Директива 2014/65/ЕС следва да бъде изменено с цел те също да бъдат включени.

([13]) Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

([14]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

([15]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

([16]) Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно рамка за възстановяване и преструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132 (ОВ L 22, 22.1.2021 г., стр. 1).

(60) Докато с настоящия регламент се определя нормативна уредба за пазарните инфраструктури, основани на ТДР, включително тези, които предоставят услуги по сетълмент, общата нормативна уредба за системите за сетълмент на ценни книжа, управлявани от ЦДЦК, е уредена в Регламент (ЕС) № 909/2014, който включва разпоредби относно дисциплината при сетълмента. Режимът на дисциплина при сетълмента включва правила за докладване на неуспешен сетълмент, събиране и разпределение на парични санкции и задължителни изкупувания. Съгласно регулаторните технически стандарти, приети съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, разпоредбите относно дисциплината при сетълмента се прилагат от 1 февруари 2022 г. Заинтересованите лица обаче представиха доказателства, че задължителните изкупувания биха могли да увеличат ликвидния натиск и разходите за ценни книжа, за които съществува риск да бъдат изкупени. Това въздействие би могло да се задълбочи още повече в случай на нестабилност на пазара. В този контекст прилагането на правилата за задължително изкупуване, предвидени в Регламент (ЕС) № 909/2014, би могло да има отрицателно въздействие върху ефективността и конкурентоспособността на капиталовите пазари в Съюза. Това въздействие на свой ред би могло да доведе до по-широки спредове „купува-продава“, намалена пазарна ефективност и понижен стимул за заемане на ценни книжа на пазарите за заемане на ценни книжа и репо сделки и до сетълмент на сделки с ЦДЦК, установени в Съюза. Поради това се очаква разходите за прилагане на правилата относно задължителното изкупуване да надхвърлят потенциалните ползи. Като се има предвид това потенциално отрицателно въздействие, Регламент (ЕС) № 909/2014 следва да бъде изменен, за да се даде възможност за различна дата на влизане в сила за всяка мярка за дисциплина при сетълмента, така че датата на влизане в сила на правилата относно задължителното изкупуване да може да бъде отложена допълнително. Това отлагане ще позволи на Комисията да оцени, в контекста на предстоящото законодателно предложение за преразглеждане на Регламент (ЕС) № 909/2014, как рамката за дисциплина при сетълмента, и по-специално правилата за задължителното изкупуване, следва да бъдат изменени, за да се вземат предвид и да се решават горепосочените проблеми. Освен това подобно отлагане би гарантирало, че участниците на пазара, включително пазарните инфраструктури, основани на ТДР, за които ще се прилага режимът за дисциплина на сетълмента, няма да понесат разходи по прилагането два пъти, в случай че тези правила бъдат изменени в резултат на прегледа на Регламент (ЕС) № 909/2014.

(61) Управлението на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, следва да не подкопава политиките на държавите членки в областта на климата. Поради това е важно да се насърчават по-нататъшното развитие на технологии на децентрализирания регистър с ниски или нулеви емисии и инвестиции в такива технологии,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

С настоящия регламент се определят изискванията по отношение на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и по отношение на техните оператори във връзка с:

а) предоставяне и отнемане на специални разрешения за управление на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, в съответствие с настоящия регламент;

б) предоставяне, изменение и отмяна на освобождавания, свързани с специалните разрешения;

в) възлагане, изменение и отмяна на условията, свързани с освобожданията, както и по отношение на възлагането, изменението и отмяната на компенсаторни или корективни мерки;

г) управление на пазарни инфраструктури, основани на ТДР;

д) упражняване на надзор върху пазарни инфраструктури, основани на ТДР; както и

е) сътрудничество между операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, компетентните органи и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 (ЕОЦКП).

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „технология на децентрализирания регистър“ или „ТДР“ означава технология, която позволява функционирането и използването на децентрализирани регистри;

2) „децентрализиран регистър“ означава информационно хранилище за съхранение на записи на сделки, което се споделя и синхронизира между набор от мрежови възли, основани на ТДР, чрез механизъм за консенсус;

3) „механизъм за консенсус“ означава правилата и процедурите, чрез които между мрежови възли, основани на ТДР, се постига съгласие за валидиране на сделка;

4) „мрежов възел, основан на ТДР“ означава устройство или процес, които са част от мрежа и които съдържат пълно или частично копие на записи за всички сделки в децентрализиран регистър;

5) „пазарна инфраструктура, основана на ТДР“, означава многостранна система за търговия, основана на ТДР, система за сетълмент, основана на ТДР или система за търговия и сетълмент, основана на ТДР;

6) „многостранна система за търговия, основана на ТДР“ или „МСТ-ТДР“ означава многостранна система за търговия, която допуска за търговия единствено финансови инструменти, основани на ТДР;

7) „система за сетълмент, основана на ТДР “или „СС-ТДР“ означава система за сетълмент, при която сделките с финансови инструменти, основани на ТДР, се уреждат срещу заплащане или доставка, независимо дали тази система за сетълмент е била определена и нотифицирана в съответствие с Директива 98/26/ЕО, и която позволява първоначалното регистриране на финансови инструменти, основани на ТДР, или предоставя услуги по съхранение във връзка с финансови инструменти, основани на ТДР;

8) „сетълмент“ означава сетълмент съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 7 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

9) „неуспешен сетълмент“ означава неуспешен сетълмент съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 15 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

10) „система за търговия и сетълмент, основана на ТДР“ „или „СТС-ТДР“ означава МСТ-ТДР или СС-ТДР, която съчетава услугите, извършвани както от МСТ-ТДР, така и от СС-ТДР;

11) „ финансов инструмент, основан на ТДР“ означава финансов инструмент, който е емитиран, регистриран, прехвърлен и съхраняван с помощта на технологията на децентрализирания регистър;

12) „финансов инструмент“ означава финансов инструмент съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 15 от Директива 2014/65/ЕС;

13) „многостранна система за търговия“ означава многостранна система за търговия съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 22 от Директива 2014/65/ЕС;

14) „централен депозитар на ценни книжа“ или „ЦДЦК“ означава централен депозитар на ценни книжа съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

15) „система за сетълмент на ценни книжа“ означава система за сетълмент на ценни книжа съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 10 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

16) „работен ден“ означава работен ден съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 14 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

17) „доставка срещу плащане “ означава доставка срещу плащане съгласно определението ва член 2, параграф 1, точка 27 от Регламент (ЕС) № 909/2014;

18) „кредитна институция“ означава кредитна институция съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([17]);

19) „инвестиционен посредник“ означава инвестиционен посредник съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/65/ЕС;

20) „пазарен оператор“ означава пазарен оператор съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 18 от Директива 2014/65/ЕС;

21) „компетентен орган“ означава един или няколко компетентни органи:

   а) определени в съответствие с член 67 от Директива 2014/65/ЕС;

   б) определени в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) № 909/2014; или

   в) определени по друг начин от държава членка, за да наблюдават прилагането на настоящия регламент.

([17]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

Член 3

Ограничения по отношение на финансовите инструменти, допуснати до търговия или регистрирани в пазарна инфраструктура, основана на ТДР

1. Финансовите инструменти, основани на ТДР, се допускат до търговия на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, или се регистрират в пазарна инфраструктура, основана на ТДР, само ако към момента на допускане до търговия или към момента на регистриране в децентрализиран регистър финансовите инструменти, основани на ТДР, са:

а) акции, чиито емитент е с пазарна капитализация или с ориентировъчна пазарна капитализация под 500 млн. евро;

б) облигации, други форми на секюритизиран дълг, включително депозитарни разписки по отношение на тези ценни книжа или инструменти на паричния пазар, с размер на емисията по-малък от 1 милиарда евро, с изключение тези, които включват дериват или имат структура, поради която за клиента е трудно да разбере свързания риск; или

в) дялове на предприятия за колективно инвестиране, обхванати от член 25, параграф 4, буква а), подточка iv) от Директива 2014/65/ЕС, чиято пазарна стойност на управляваните активи е по-малка от 500 милиона евро.

Корпоративни облигации, емитирани от емитенти, чиято пазарна капитализация не е надвишавала 200 милиона евро към момента на емитирането им, се изключват от изчисляването на прага, посочен в първа алинея, буква б).

2. Общата пазарна стойност на всички финансови инструменти, основани на ТДР, които са допуснати до търговия на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, или които са регистрирани в пазарна инфраструктура, основана на ТДР, не надвишава 6 милиарда евро към момента на допускането до търговия или първоначалното регистриране на нов финансов инструмент, основан на ТДР.

Когато допускането до търговия или първоначалното регистриране на нов финансов инструмент, основан на ТДР, би довело до размер на общата пазарна стойност, посочена в първа алинея, достигащ 6 милиарда евро, пазарната инфраструктура, основана на ТДР, не допуска този финансов инструмент, основан на ТДР, до търговия или регистрация.

3. Когато общата пазарна стойност на всички финансови инструменти, основани на ТДР, които са допуснати до търговия на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, или които са регистрирани в пазарна инфраструктура, основана на ТДР, достигне 9 милиарда евро, операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, задейства стратегията за преход, посочена в член 7, параграф 7. Операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, уведомява компетентния орган за задействането на своята стратегия за преход и за графика за прехода в месечния доклад, предвиден в параграф 5.

4. Операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, изчислява средната месечна обща пазарна стойност на финансовите инструменти, основани на ТДР, търгувани на или регистрирани в съответната пазарна инфраструктура, основана на ТДР. Тази средна месечна стойност се изчислява като средната стойност на дневните цени при затваряне на всеки финансов инструмент, основан на ТДР, умножена по броя на финансовите инструменти, основани на ТДР, които са търгувани или регистрирани в тази пазарна инфраструктура, основана на ТДР, със същия международен идентификационен номер на ценни книжа (ISIN).

Операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, използва тази средна месечна стойност:

а) когато се преценява дали допускането до търговия или регистрирането на нов финансов инструмент, основан на ТДР, през следващия месец би довело до обща пазарна стойност на финансовите инструменти, основани на ТДР достигаща прага, посочен в параграф 2 от настоящия член;

б) когато преценява дали да активира стратегията за преход, посочена в член 7, параграф 7.

5. Операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, представя на съответния компетентен орган месечни отчети, доказващи, че всички финансови инструменти, основани на ТДР, които са допуснати до търговия или регистрирани в пазарната инфраструктура, основана на ТДР, не надхвърлят прага, посочен в параграфи 2 и 3.

6. Компетентният орган може да определи прагове, с по-ниски от посочените в параграфи 1 и 2 стойности. Ако компетентен орган намали прага, посочен в параграф 2, стойността, посочена в параграф 3, се счита за намалена пропорционално.

За целите на първа алинея от настоящия параграф компетентният орган взема предвид размера на пазара и средната капитализация на финансовите инструменти, основани на ТДР, от даден вид, допуснати до платформите за търговия в държавите членки, в които ще се извършват услугите и дейностите, и отчита рисковете, свързани с емитентите, вида на използваната технология, основана на децентрализирания регистър, и услугите и дейностите на пазарната инфраструктура, основана на ТДР.

7. Спрямо допуснатите до търговия на МСТ-ТДР или на СТС-ТДР финансови инструменти, основани на ТДР, се прилага Регламент (ЕС) № 596/2014.

Член 4

Изисквания и освобождавания за СТС-ТДР

1. За МСТ-ТДР се прилагат изискванията, които се прилагат за многостранна система за търговия съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014 и Директива 2014/65/ЕС.;

Първа алинея не се прилага по отношение на изискванията, от които инвестиционният посредник или пазарният оператор, управляващ МСТ-ТДР, е бил освободен съгласно предвиденото в параграфи 2 и 3 от настоящия член, при условие че този инвестиционен посредник или пазарен оператор отговаря на:

а) изискванията по член 7;

б) изискванията по параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член; както и

в) спазва всички компенсаторни мерки, които компетентният орган сметне за подходящи с оглед на целите на разпоредбите, във връзка с които е поискано освобождаване, за да се осигури защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност.

2. В допълнение към лицата, посочени в член 53, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС, при поискване от оператор на МСТ-ТДР компетентният орган може да разреши на този оператор да допусне физически и юридически лица да търгуват за собствена сметка като членове или участници, при условие че тези лица отговарят на следните изисквания:

а) имат достатъчно добра репутация;

б) имат достатъчно способности, компетентност и опит в търговията, включително знания относно функционирането на технологията на децентрализирания регистър;

в) не са значителни за пазара участници в МСТ-ТДР;

г) не използват високочестотен способ за алгоритмична търговия в МСТ-ТДР;

д) не предоставят на други лица пряк електронен достъп до МСТ-ТДР;

е) не търгуват за собствена сметка при изпълнението на нареждания на клиенти в пазарната инфраструктура, основана на ТДР; както и

ж) са дали информирано съгласие за търгуване на МСТ-ТДР като членове или участници и са били информирани от МСТ-ТДР за потенциалните рискове от използването на нейните системи за търговия с финансови инструменти, основани на ТДР.

Когато компетентният орган предостави освобождаването по първа алинея, той може да наложи допълнителни мерки за защита на физическите лица, допуснати като членове или участници до МСТ-ТДР. Тези мерки трябва да бъдат пропорционални на с рисковия профил на съответните членове или участници.

3. По искане на оператор на МСТ-ТДР компетентният орган може да освободи този оператор или неговите членове или участници от изискванията на член 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

Когато компетентният орган предостави освобождаване, както е посочено в първа алинея от настоящия параграф, МСТ-ТДР съхранява записи за всички сделки, извършени чрез нейните системи. Тези записи съдържат всички данни, посочени в член 26, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 600/2014, които са от значение предвид системата, използвана от МСТ-ТДР и члена или участника, изпълняващ сделката. МСТ-ТДР също така гарантира, че компетентният орган, който разполага с правомощието да получава данните пряко от многостранната система за търговия в съответствие с член 26 от посочения регламент, има пряк и незабавен достъп до тези данни. За да получи достъп до тези записи, компетентният орган се допуска в МСТ-ТДР като регулаторен участник наблюдател.

Компетентният орган своевременно предоставя на ЕОЦКП всяка информация, до която е имал достъп в съответствие с настоящия член.

4. Когато оператор на МСТ-ТДР поиска освобождаване съгласно параграф 2 или 3 той доказва, че поисканото освобождаване:

а) е пропорционално на използването на технологията на децентрализирания регистър и е оправдано от него; както и

б) се отнася само до МСТ-ТДР и не обхваща никоя друга многостранна система за търговия, управлявана от този оператор.

5. Параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член се прилагат *mutatis mutandis* за ЦДЦК, който управлява СТС-ТДР, в съответствие с член 6, параграф 2.

6. ЕОЦКП изготвя насоки относно компенсаторните мерки, посочени в параграф 1, втора алинея, буква в).

Член 5

Изисквания и освобождавания за СС -ТДР

1. За ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, се прилагат изискванията, които се прилагат за ЦДЦК, който управлява система за сетълмент на ценни книжа съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014.

Първа алинея не се прилага по отношение на изискванията, от които ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е бил освободен съгласно параграфи 2—9 от настоящия член, при условие че този ЦДЦК отговаря на:

а) изискванията по член 7;

б) изискванията по параграфи 2 – 10 от настоящия член; както и

в) спазва всякакви компенсаторни мерки, които компетентният орган сметне за подходящи с оглед на целите на разпоредбите, във връзка с които е поискано освобождаване, за да се осигури защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност.

2. По искане на ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от член 2, параграф 1, точки 4, 9 или 28 или член 3, 37 или 38 от Регламент (ЕС) № 909/2014, при условие че този ЦДЦК:

а) докаже, че използването на определената в член 2, параграф 1, точка 28 от посочения регламент „сметка за ценни книжа“ или на безналична форма на ценните книжа, както е посочено в член 3 от посочения регламент, е несъвместимо с използването на определена ТДР;

б) предложи компенсаторни мерки с оглед на целите на разпоредбите, във връзка с които е поискано освобождаване, и осигури минимум следното:

i) финансовите инструменти, основани на ТДР, са регистрирани в децентрализирания регистър;

ii) броят на финансовите инструменти, основани на ТДР, в дадена емисия или в част от нея, регистрирана от ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, да е равен във всеки един момент на броя на финансовите инструменти, основани на ТДР, съставляващи такава емисия или част от такава емисия, регистрирана в децентрализирания регистър;

iii) поддържа регистър, който позволява на ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, във всеки един момент да отдели незабавно финансовите инструменти, основани на ТДР, на даден член, участник, емитент или клиент от тези на всеки друг член, участник, емитент или клиент; както и

iv) не позволява овърдрафти с ценни книжа, дебитни салда или неправомерно създаване или заличаване на ценни книжа.

3. По искане на ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от изискванията по член 6 или 7 от Регламент (ЕС) № 909/2014, при условие че този ЦДЦК гарантира най-малко, чрез строги процедури и правила, че СС-ТДР:

а) позволява ясно, точно и своевременно потвърждаване на данните за всяка сделка с финансови инструменти, основани на ТДР, включително всички плащания във връзка с финансови инструменти, основани на ТДР, както и освобождаване на всяко обезпечение във връзка с тези инструменти или изпълнение на обезпечение, предоставено във връзка с финансови инструменти, основани на ТДР; както и

б) предотвратява случаите на неуспешен сетълмент или предприема мерки във връзка със случаите на неуспешен сетълмент, ако не е възможно те да бъдат предотвратени.

4. По искане на ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от член 19 от Регламент (ЕС) № 909/2014 само по отношение на възлагането на основна услуга на трета страна, при условие че прилагането на посочения член е несъвместимо с използването на технологията на децентрализирания регистър, както е предвидено от управляваната от този ЦДЦК СС-ТДР.

5. По искане на ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, компетентният орган може да разреши на този ЦДЦК да приеме в СС-ТДР физически и юридически лица, в допълнение на изброените в член 2, буква е) от Директива 98/26/ЕО, при условие че тези лица:

а) имат достатъчно добра репутация;

б) притежават достатъчно умения, компетентност, опит и знания във връзка със сетълмента, функционирането на технологията на децентрализирания регистър и оценката на риска; както и

в) са дали информирано съгласие да бъдат включени в пилотната уредба, предвидена в настоящия регламент, и са били подходящо информирани за нейния експериментален характер и свързаните с нея потенциални рискове.

6. По искане на ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от изискванията по член 33, 34 или 35 от Регламент (ЕС) № 909/2014, при условие че съответният ЦДЦК предложи компенсаторни мерки за постигане на целите на посочените членове и като минимум гарантира, че:

а) СС-ТДР оповестява публично критериите за участие, които позволяват справедлив и открит достъп за всички лица, които възнамеряват да станат участници, и че тези критерии са прозрачни, обективни и недискриминационни; както и

б) СС-ТДР оповестява цените и таксите, свързани с предоставяните от нея услуги по сетълмент.

7. По искане на ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от изискванията по член 39 от Регламент (ЕС) № 909/2014, при условие че съответният ЦДЦК предложи компенсаторни мерки за постигане на целите на посочения член и гарантира най-малко, чрез строги процедури и правила, че:

а) СС-ТДР извършва сетълмент на всяка сделка с финансови инструменти, основани на ТДР, в реално време или в рамките на същия ден, и във всички случаи не по-късно от втория работен ден след нейното сключване;

б) СС-ТДР оповестява правилата, уреждащи системата за сетълмент; както и

в) СС-ТДР ограничава всеки риск, произтичащ от неопределянето на СС-ТДР като система за целите на Директива 98/26/ЕО, по-специално по отношение на производствата по несъстоятелност.

За целите на управлението на СС-ТДР определението в Регламент (ЕС) № 909/2014 за ЦДЦК като юридическо лице, което управлява система за сетълмент на ценни книжа, не води до изискване държавите членки да определят и нотифицират СС-ТДР като система за сетълмент на ценни книжа съгласно Директива 98/26/ЕО. Държавите членки обаче не са възпрепятствани да определят и нотифицират СС-ТДР като система за сетълмент на ценни книжа съгласно Директива 98/26/ЕО, ако СС-ТДР удовлетворява изискванията на посочената директива.

Когато СС-ТДР не е определена и нотифицирана като система за сетълмент на ценни книжа съгласно Директива 98/26/ЕО, ЦДЦК, който управлява съответната СС-ТДР, предлага компенсаторни мерки за намаляване на рисковете при несъстоятелност.

8. По искане на ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от прилагането на член 40 от Регламент (ЕС) № 909/2014, при условие че този ЦДЦК осигурява доставка срещу плащане:

Сетълментът на плащанията се извършва чрез „пари на централната банка“, включително под формата на токени, когато това е практично и възможно, или, когато това не е практично и възможно, чрез сметката на ЦДЦК в съответствие с дял IV от Регламент (ЕС) № 909/2014 или чрез „пари на търговска банка“, включително под формата на токени, в съответствие с посочения дял, или чрез използване на „токени за електронни пари“.

Чрез дерогация от втора алинея от настоящия параграф дял IV от Регламент (ЕС) № 909/2014 не се прилага за кредитна институция, когато тя извършва сетълмент на плащания в „пари на търговска банка“ към пазарна инфраструктура, основана на ТДР, в която се регистрират финансови инструменти, основани на ТДР, чиято обща пазарна стойност към момента на първоначалното регистриране на нов финансов инструмент, основан на ТДР, не надвишава 6 милиарда евро, изчислени в съответствие с член 3, параграф 4 от настоящия регламент.

Когато сетълментът се извършва в „пари на търговска банка“, открити в кредитна институция, за която по силата на трета алинея от настоящия параграф не се прилага дял IV от Регламент (ЕС) № 909/2014, или когато сетълментът на плащанията се извършва с използване на „токени за електронни пари“, ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, установява, измерва, наблюдава, управлява и свежда до минимум всички рискове, произтичащи от използването на такива средства.

Услугите, свързани с „токени за електронни пари“, които са еквивалентни на услугите, изброени в раздел В, букви б) и в) от приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014, се предоставят от ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, в съответствие с дял IV от Регламент (ЕС) № 909/2014 или от кредитна институция.

9. По искане на ЦДЦК, който управлява СС -ТДР, компетентният орган може да освободи този ЦДЦК от прилагането на членове 50, 51 или 53 от Регламент (ЕС) № 909/2014, стига този ЦДЦК да докаже, че използването на технологията на децентрализирания регистър е несъвместимо с традиционните системи на други ЦДЦК или други пазарни инфраструктури, или че предоставянето на достъп на друг ЦДЦК или на достъп на друга пазарна инфраструктура, където се използват традиционни системи, би довело до прекомерни разходи, като се има предвид мащаба на дейностите на СС -ТДР.

Когато на ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е предоставено освобождаване в съответствие с първа алинея от настоящия параграф, той предоставя достъп до своята СС-ТДР на други оператори, управляващи СС-ТДР или СТС-ТДР. ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, информира компетентния орган за намерението си да предостави такъв достъп. Компетентният орган може да забрани такъв достъп, доколкото този достъп би навредил на стабилността на финансовата система на Съюза или на финансовата система на съответната държава членка.

10. Когато ЦДЦК, който управлява СС -ТДР поиска освобождаване съгласно параграфи 2—9 той доказва, че поисканото освобождаване е:

а) пропорционално на използването на технологията на децентрализирания регистър и е оправдано от него; както и

б) се отнася само до СС -ТДР и не обхваща система за сетълмент на ценни книжа, управлявана от същия ЦДЦК.

11. Параграфи 2 – 10 от настоящия член се прилагат *mutatis mutandis* за инвестиционен посредник или пазарен оператор, управляващ СТС-ТДР в съответствие с член 6, параграф 1.

12. ЕОЦКП изготвя насоки относно компенсаторните мерки, посочени в параграф 1, втора алинея, буква в) от настоящия член.

Член 6

Изисквания и освобождавания за СТС-ТДР

1. За инвестиционните посредници и пазарните оператори, управляващи СТС-ТДР, се прилагат:

а) изискванията, които се прилагат за многостранна система за търговия съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014 и Директива 2014/65/ЕС; както и

б) *mutatis mutandis*, изискванията, които се прилагат за ЦДЦК съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, с изключение на членове 9, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 28, 31, 42, 43, 44, 46 и 47 от посочения регламент.

Първа алинея не се прилага по отношение на изискванията, от които инвестиционният посредник или пазарният оператор, управляващ СТС-ТДР, е бил освободен съгласно член 4, параграфи 2 и 3 и в член 5, параграфи 2—9, при условие че този инвестиционен посредник или пазарен оператор спазва:

а) изискванията по член 7;

б) изискванията по член 4, параграфи 2 – 4 и член 5, параграфи 2— 10; както и

в) всякакви компенсаторни мерки, които компетентният орган сметне за подходящи за постигане на целите на разпоредбите, във връзка с които е поискано освобождаване, или за да се осигури защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност.

2. За ЦДЦК, който управлява СТС-ТДР, се прилагат:

а) изискванията, които се прилагат за ЦДЦК съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014; както и

б) *mutatis mutandis*, изискванията, които се прилагат за многостранна система за търговия съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014 и Директива 2014/65/ЕС, с изключение на членове 5 – 13 от посочената директива.

Първа алинея не се прилага по отношение на изискванията, от които ЦДЦК, който управлява СТС-ТДР, е бил освободен съгласно член 4, параграфи 2 и 3 и в член 5, параграфи 2—9, при условие че този ЦДЦК спазва:

а) изискванията по член 7;

б) изискванията по член 4, параграфи 2 – 4, и член 5, параграфи 2— 10; както и

в) всякакви допълнителни компенсаторни мерки, които компетентният орган сметне за подходящи за постигане на целите на разпоредбите, във връзка с които е поискано освобождаване, за да се осигури защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност.

Член 7

Допълнителни изисквания за пазарните инфраструктури, основани на ТДР

1. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, създават ясни и подробни бизнес планове, в които описват как възнамеряват да извършват своите услуги и дейности и в които се включва описание на техния ключов персонал, техническите аспекти и използването на технологията на децентрализирания регистър, както и информацията, изисквана по параграф 3.

Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, също така правят обществено достъпна актуална, ясна и подробна писмена документация, като в нея са посочени правилата, по които трябва да функционират пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и техните оператори, включително. правните условия, определящи правата, задълженията и отговорностите на оператори на пазарни структури, основани на ТДР, както и тези на членове, участници, емитенти и клиенти, използващи тяхна пазарна инфраструктура, основана на ТДР. В тези правни условия се посочват приложимото право, евентуални механизми за досъдебно уреждане на споровете, евентуални мерки за защита при несъстоятелност съгласно Директива 98/26/ЕО, както и юрисдикциите, пред които може да се заведе съдебно дело. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, предоставят своята писмена документация по електронен път.

2. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, въвеждат или документират, по целесъобразност, правила за функционирането на ползваната от тях технология на децентрализирания регистър, включително правила за достъпа до децентрализирания регистър, за участието на валидиращите възли, за разрешаването на потенциалните конфликти на интереси, както и за управлението на риска, включително евентуални мерки за редуцирането му, за да се гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност;

3. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, предоставят на своя уебсайт ясна и недвусмислена информация, предназначена за техните членове, участници, емитенти и клиенти, за това как операторите изпълняват своите функции, услуги и дейности, и как изпълнението на тези функции, услуги и дейности ги различава от тези, които са извършвани от традиционните многостранни системи за търговия или системи за сетълмент на ценни книжа, които не се основават на технологията на децентрализирания регистър. Тази информация включва вида на използваната технология, основана на децентрализирания регистър.

4. Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, гарантират във връзка с използването на своята технология на децентрализирания регистър, че процедурите в областта на информационните технологии и киберсигурността са пропорционални на естеството, мащаба и сложността на стопанската им дейност. С тези процедури се осигурява непрекъснатост и постоянна прозрачност, наличност, надеждност и сигурност на техните услуги и дейности, включително надеждност на използваните при пазарни инфраструктури, основани на ТДР „интелигентни“ договори. С тези процедури се осигурява и целостта, защитеността и поверителността на всички съхранявани от тези оператори данни, а така също така и тяхната наличност и достъпност.

Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, разполагат със специални процедури за управление на оперативните рискове, свързани с използването на технологията на децентрализирания регистър и криптоактивите, както и за начина, по който тези рискове ще бъдат преодолени, ако възникнат.

С цел да прецени надеждността на процедурите в областта на информационните технологии и киберсигурността при дадена пазарна инфраструктура, основана на ТДР, компетентният орган може да изиска одит на тези процедури. Ако компетентният орган изиска одит, той назначава независим одитор, който да го извърши. Разходите за одита се поемат от пазарната инфраструктура, основана на ТДР.

5. Когато оператор на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, съхранява средства, обезпечения или финансови инструменти, основани на ТДР, на членовете, участниците, емитентите или клиентите, както и осигурява начините за достъп до такива активи, включително под формата на криптографски ключове, този оператор разполага с подходящи механизми, които да не позволяват използването на тези активи за собствена сметка на оператора без предварителното изрично писмено съгласие на съответния член, участник, емитент или клиент — което може да бъде направено по електронен път.

Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, поддържат защитени, точни, надеждни и с възможност да бъдат изтегляни данни за средствата, обезпеченията и финансовите инструменти, основани на ТДР, държани от тяхната пазарна инфраструктура, основана на ТДР, за своите членове, участници, емитенти или клиенти, както и начините за достъп до тези средства, обезпечения и финансови инструменти, основани на ТДР.

Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, отделят средствата, обезпеченията и финансовите инструменти, основани на ТДР, на членовете, участниците, емитентите или клиентите, използващи пазарната инфраструктура, основана на ТДР, и начините за достъп до тези активи от собствените си активи както и от активите на други членове, участници, емитенти и клиенти.

С процедурите в областта на информационните технологии и киберсигурността, посочени в параграф 4 се гарантира, че тези средства, обезпечения и финансови инструменти, основани на ТДР, държани от пазарна инфраструктура, основана на ТДР, за своите членове, участници, емитенти или клиенти, както и начини за достъп до тези активи, са защитени от рисковете от неразрешен достъп, хакерски атаки, увреждане, загуба, кибератака, кражба, измама, небрежност или други сериозни оперативни неизправности.

6. В случай на загуба на средства, загуба на обезпечение или загуба на финансов инструмент, основан на ТДР, операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, който е загубил средствата, обезпечението или финансовия инструмент, основан на ТДР, носи отговорност за загубата до пазарната стойност на загубения актив. Операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, не носи отговорност за загубата, когато докаже, че загубата е възникнала в резултат на външно събитие извън неговия разумен контрол, чиито последици са били неизбежни въпреки всички разумни усилия за предотвратяване.

Операторите на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, установяват прозрачни и подходящи механизми за гарантиране на защитата на инвеститорите, както и механизми за разглеждане на жалби на клиенти и процедури за обезщетение или правна защита в случай на загуби за инвеститорите в резултат на всяко от обстоятелствата, посочени в първа алинея от настоящия параграф, или в резултат на прекратяване на стопанската дейност поради някое от обстоятелствата, посочени в член 8, параграф 13, член 9, параграф 11 и член 10, параграф 10.

Компетентният орган може да решава за всеки отделен случай да изисква допълнителни пруденциални гаранции от оператора на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, под формата на собствен капитал или застрахователна полица, ако компетентният орган определи, че потенциалните задължения, произтичащи от вреди, причинени на клиентите на оператора на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, в резултат от някое от обстоятелствата, посочени в първа алинея от настоящия параграф, не са обхванати в достатъчна степен от пруденциалните изисквания, предвидени в Регламент (ЕС) № 909/2014, Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета ([18]), Директива 2014/65/ЕС или Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета ([19]), за да се гарантира защитата на инвеститорите.

7. Операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, изготвя и прави публично достояние ясна и подробна стратегия за намаляване на дейността на определена пазарна инфраструктура, основана на ТДР, или за напускане или прекратяване на дейността на определена пазарна инфраструктура, основана на ТДР („стратегия за преход“), включително прехода или преобразуването на операциите по технологията на децентрализирания регистър в традиционни пазарни инфраструктури, в случай:

а) че прагът, определен в член 3, параграф 3, е бил превишен;

([18]) Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 1).

([19]) Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (ОВ L 314, 5.12.2019 г., стр. 64).

б) че специалното разрешение или освобождаване, предоставено съгласно настоящия регламент трябва да бъде отнето или прекратено по друг начин, включително когато специалното разрешение или освобождаване е прекратено вследствие на събитията, предвидени в член 14, параграф 2; или

в) на евентуално доброволно или недоброволно прекратяване на стопанската дейност на пазарната инфраструктура, основана на ТДР.

Стратегията за преход трябва да бъде готова за внедряване своевременно.

В стратегията за преход се посочва третирането на членовете, участниците, емитентите и клиентите в случай на отнемане или прекратяване на специално разрешение или преустановяването на стопанската дейност, както е посочено в първата алинея от настоящия член. В стратегията за преход се определя начинът, по който клиентите, и по-специално инвеститорите на дребно, трябва да бъдат защитени от всякакво непропорционално въздействие от такова отнемане или прекратяване на специално разрешение или преустановяването на стопанската дейност. Стратегията за преход се актуализира постоянно след предварително одобрение от компетентния орган.

В стратегията за преход се посочва какво трябва да се направи в случай на превишаване на прага, посочен в член 3, параграф 3.

8. Инвестиционните посредници и пазарните оператори, на които е разрешено да управляват МСТ-ТДР само съгласно член 8, параграф 2 от настоящия регламент и които не посочват в своите стратегии за преход, че възнамеряват да получат лиценз за управление на многостранна система за търговия съгласно Директива 2014/65/ЕС, както и ЦДЦК, които управляват СТС-ТДР, полагат всички възможни усилия, за да сключат договорености с инвестиционните посредници или пазарните оператори, управляващи многостранна система за търговия съгласно Директива 2014/65/ЕС, за да поемат техните операции, и посочват тези договорености в своите стратегии за преход.

9. ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, на които е разрешено да управляват СС-ТДР само съгласно член 9, параграф 2 от настоящия регламент и които не посочват в своите стратегии за преход, че възнамеряват да получат лиценз за управление на система за сетълмент на ценни книжа съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, и инвестиционните посредници и пазарните оператори, управляващи СТС-ТДР, полагат всички възможни усилия, за да постигнат договорености с ЦДЦК, управляващи система за сетълмент на ценни книжа, за да поемат техните операции, и посочват тези договорености в своите стратегии за преход.

ЦДЦК, които управляват система за сетълмент на ценни книжа, които получават искане за сключване на договореностите, посочени в първа алинея от настоящия параграф, отговарят в срок от три месеца от датата на получаване на искането. ЦДЦК, който управлява системата за сетълмент на ценни книжа, сключва споразуменията по недискриминационен начин и може да наложи разумна търговска такса въз основа на действителните разходи. Той отказва такова искане само когато счете, че договореностите биха засегнали безпрепятственото и нормално функциониране на финансовите пазари или биха съставлявали системен риск. Той не отхвърля искане от съображения за загуба на пазарен дял. Ако отхвърли искане, той уведомява писмено подалия искането оператор на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, за мотивите си.

10. Договореностите, посочени в параграфи 8 и 9, се прилагат не по-късно от пет години от датата на предоставяне на специалното разрешение или се прилагат на по-ранна дата, ако това се изисква от компетентния орган, за да се преодолее рискът от предсрочно прекратяване на специалното разрешение.

Член 8

Специално разрешение за управление на МСТ-ТДР

1. Юридическо лице, получило лиценз, съгласно Директива 2014/65/ЕС за инвестиционен посредник или лиценз за организиране на регулиран пазар, може да подаде заявление за специално разрешение да управлява МСТ-ТДР съгласно настоящия регламент.

2. Когато юридическо лице подава заявление за лиценз за инвестиционен посредник или за лиценз за организиране на регулиран пазар съгласно Директива 2014/65/ЕС и едновременно подава заявление за специално разрешение съгласно настоящия член с единствената цел да управлява МСТ-ТДР, компетентният орган не преценява дали заявителят отговаря на изискванията на Директива 2014/65/ЕС, във връзка с които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с член 4 от настоящия регламент.

3. Когато, както е посочено в параграф 2 от настоящия член, юридическо лице едновременно подаде заявление за лиценз за инвестиционен посредник или за лиценз за организиране на регулиран пазар и за специално разрешение, то подава в заявлението си информацията, изисквана съгласно член 7 от Директива 2014/65/ЕС, с изключение на информацията, която би била необходима за доказване спазването на изискванията, във връзка с които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с член 4 от настоящия регламент.

4. Заявление за специално разрешение за управление на МСТ-ТДР съгласно настоящия регламент съдържа следната информация:

а) бизнес плана на заявителя, правилата на МСТ-ТДР и евентуалните правни условия по член 7, параграф 1, както и информацията по член 7, параграф 3 за функционирането, услугите и дейностите на МСТ-ТДР;

б) описание на функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър, както е посочено в член 7, параграф 2;

в) описание на процедурите на заявителя в областта на информационните технологии и киберсигурността, както е посочено в член 7, параграф 4;

г) доказателства, че заявителят разполага с достатъчни пруденциални гаранции, за да покрие своите задължения и да обезщети клиентите си, както е посочено в член 7, параграф 6, трета алинея;

д) когато е приложимо – описание на механизмите във връзка със съхраняването на финансовите инструменти, основани на ТДР, за клиентите, както е посочено в член 7, параграф 5;

е) описание на мерките за гарантиране на защитата на инвеститорите и описание на механизмите за разглеждане на жалби на клиенти и правна защита, както е посочено в член 7, параграф 6, втора алинея;

ж) стратегията за преход на заявителя; както и

з) поисканите от заявителя освобождавания съгласно член 4, обосновката за всяко поискано освобождаване, предложените компенсаторни мерки, както и предвидените механизми, чрез които той възнамерява да изпълни условията, с които са обвързани такива освобождавания.

5. В срок до 23 март 2023 г. ЕОЦКП разработва насоки за установяване на стандартни формуляри, формати и образци за целите на параграф 4.

6. В срок от 30 работни дни от датата на получаване на заявление за специално разрешение за управление на МСТ-ТДР компетентният орган преценява дали заявлението е пълно. Ако то е непълно, компетентният орган определя срок, в рамките на който заявителят трябва да предостави липсващата или всяка допълнителна информация. Когато компетентният орган счете, че заявлението е пълно, компетентният орган уведомява заявителя.

Веднага щом компетентният орган счете, че заявлението е пълно, той изпраща копие от това заявление на ЕОЦКП.

7. Когато това е необходимо за насърчаване на съгласуваността и пропорционалността на освобожданията или когато това е необходимо за гарантиране на защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност, ЕОЦКП предоставя на компетентния орган необвързващо становище относно поисканите освобождавания или относно адекватността на вида технология на децентрализирания регистър, използвана за целите на настоящия регламент, в срок от 30 календарни дни от получаването на копието от съответното заявление.

Преди да издаде необвързващо становище, ЕОЦКП се консултира с компетентните органи на другите държави членки и взема предвид в максимална степен техните мнения, когато издава своето становище.

Когато ЕОЦКП издаде необвързващо становище, компетентният орган надлежно взема предвид това становище и предоставя на ЕОЦКП изявление относно всички значителни отклонения от това становище, ако ЕОЦКП поиска това. Становището на ЕОЦКП и изявлението на компетентния орган не се оповестяват публично.

8. В срок до 24 март 2025 г. ЕОЦКП разработва насоки за насърчаване на последователността и пропорционалността на:

а) освобожданията, предоставени на операторите на МСТ-ТДР в целия Съюз, включително в контекста на оценката на адекватността на различните видове технологии на децентрализирания регистър, използвани от операторите на МСТ-ТДР за целите на настоящия регламент; както и

б) използването на възможността, предвидена в член 3, параграф 6.

Тези насоки гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност.

ЕОЦКП периодично актуализира тези насоки.

9. В срок от 90 работни дни от датата на получаване на пълно заявление за специално разрешение за управление на МСТ-ТДР компетентният орган оценява заявлението и решава дали да предостави специалното разрешение. Когато заявителят едновременно подава заявление за лиценз съгласно Директива 2014/65/ЕС и за специално разрешение съгласно настоящия регламент, срокът за оценка може да бъде удължен с допълнителен срок до посочения в член 7, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС.

10. Без да се засягат член 7 и член 44 от Директива 2014/65/ЕС, компетентният орган отказва да предостави специално разрешение за управление на МСТ-ТДР, ако има основания да смята, че:

а) са налице съществени рискове пред защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, които заявителят не е подходящо проучил и редуцирал;

б) специалното разрешение за управление на МСТ-ТДР и поисканите освобождавания се търсят с цел заобикаляне на законовите или регулаторните изисквания; или

в) операторът на МСТ-ТДР няма да може да спазва или няма да позволи на своите ползватели да спазват приложимите разпоредби на правото на Съюза или разпоредбите на националното право, които попадат извън обхвата на правото на Съюза.

11. Специалното разрешение е валидно в целия Съюз за срок до шест години от датата на издаване. В специалното разрешение се посочват освобожданията, предоставени в съответствие с член 4, компенсаторните мерки и евентуалните по-ниски прагове, определени от компетентния орган в съответствие с член 3, параграф 6.

Компетентният орган незабавно информира ЕОЦКП за предоставянето, отказа или отнемането на специално разрешение съгласно настоящия член, включително за всяка информация, посочена в първа алинея от настоящия параграф.

ЕОЦКП публикува на своя уебсайт:

а) списък на МСТ-ТДР, началната и крайната дата на валидност на техните специални разрешения, списъка на предоставените на всяка от тях освобождавания, и евентуалните по-ниски прагове, определени от компетентните органи за всяка от тях; както и

б) общия брой на исканията за освобождаване, подадени съгласно член 4, като се посочват броят и видовете освобождавания, които са предоставени или отказани, заедно с обосновките за евентуалните откази.

Информацията, посочена в трета алинея, буква б), се публикува анонимно.

12. Без да се засягат член 8 и член 44 от Директива 2014/65/ЕС, компетентният орган отнема специално разрешение или всяко свързано с него освобождаване, когато:

а) във функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър или в услугите и дейностите, предоставяни от оператора на МСТ-ТДР, е разкрит недостатък, който представлява риск за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, като този риск е по-голям от ползата от експерименталните услуги и дейности;

б) операторът на МСТ-ТДР е нарушил условията, с които са обвързани освобожданията;

в) операторът на МСТ-ТДР е допуснал до търговия финансови инструменти, които не удовлетворяват условията по член 3, параграф 1;

г) операторът на МСТ-ТДР е превишил прага, определен в член 3, параграф 2;

д) операторът на МСТ-ТДР е превишил посочения в член 3, параграф 3 праг и не е активирал стратегията за преход; или

е) операторът на МСТ-ТДР е получил специалното разрешение или свързани с него освобождавания въз основа на подвеждаща информация или съществен пропуск.

13. Когато оператор на МСТ-ТДР възнамерява да въведе съществена промяна във функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър или в услугите или дейностите на този оператор и за тази съществена промяна е необходимо ново специално разрешение, ново освобождаване или изменение на едно или повече от съществуващите освобождавания на оператора, или на условията, свързани с освобождаването, операторът на МСТ-ТДР иска ново специално разрешение, освобождаване или изменение.

Ако оператор на МСТ-ТДР поиска ново специално разрешение, освобождаване или изменение се прилага процедурата, предвидена в член 4. Това искане се обработва от компетентния орган, в съответствие с настоящия член.

Член 9

Специално разрешение за управление на СС-ТДР

1. Юридическо лице, което е лицензирано по Регламент (ЕС) № 909/2014 като ЦДЦК, може да подаде заявление за специално разрешение за управление на СС-ТДР съгласно настоящия регламент.

2. Когато юридическо лице подава заявление за лиценз за ЦДЦК съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 и същевременно подава заявление за специално разрешение съгласно настоящия член с единствената цел да управлява СС-ТДР, компетентният орган не преценява дали заявителят отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 909/2014, във връзка с които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с член 5 от настоящия регламент.

3. Когато, както е посочено в параграф 2 от настоящия член, юридическо лице едновременно подаде заявление за лиценз за ЦДЦК и за специално разрешение, изисква се то да подаде в заявлението си информацията, посочена в член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014, с изключение на информацията, която би била необходима за доказване спазването на изискванията, по отношение на които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с член 5 от настоящия регламент.

4. Заявленията за специално разрешение за управление на СС-ТДР съгласно настоящия регламент съдържат следната информация:

а) бизнес плана на заявителя, правилата на СС-ТДР и правните условия по член 7, параграф 1, както и информацията по член 7, параграф 3 за функционирането, услугите и дейностите на СС-ТДР;

б) описание на функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър, както е посочено в член 7, параграф 2;

в) описание на процедурите на заявителя в областта на информационните технологии и киберсигурността, както е посочено в член 7, параграф 4;

г) доказателства, че заявителят разполага с достатъчни пруденциални гаранции, за да покрие своите задължения и да обезщети клиентите си, както е посочено в член 7, параграф 6, трета алинея;

д) когато е приложимо – описание на механизмите във връзка със съхраняването за финансовите инструменти, основани на ТДР, на клиентите, както е посочено в член 7, параграф 5;

е) описание на мерките за гарантиране на защитата на инвеститорите и описание на механизмите за разглеждане на жалби на клиентите и правна защита, както е посочено в член 7, параграф 6, втора алинея;

ж) стратегията на заявителя за преход; и

з) поисканите от заявителя освобождавания съгласно член 5, обосновката за всяко поискано освобождаване, предложените компенсаторни мерки, както и предвидените механизми, чрез които той възнамерява да изпълни условията, с които са обвързани такива освобождавания.

5. В срок до 23 март 2023 г. ЕОЦКП разработва насоки за установяване на стандартни формуляри, формати и образци за целите на параграф 4.

6. В срок от 30 работни дни от датата на получаване на заявление за специално разрешение за управление на СС-ТДР компетентният орган преценява дали то е пълно. Ако заявлението е непълно, компетентният орган определя срок, в рамките на който заявителят трябва да предостави липсващата или всяка допълнителна информация. Когато компетентният орган счете, че заявлението е пълно, той уведомява заявителя.

Веднага щом компетентният орган счете, че заявлението е пълно, той изпраща копие от съответното заявление на:

а) ЕОЦКП; както и

б) на съответните органи, определени в член 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

7. Когато това е необходимо за насърчаване на съгласуваността и пропорционалността на освобожданията или когато това е необходимо за гарантиране на защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност, ЕОЦКП предоставя на компетентния орган необвързващо становище относно поисканите освобождавания или относно адекватността на вида технология на децентрализирания регистър, използвана за целите на настоящия регламент, в срок от 30 календарни дни от получаването на копие от заявлението.

Преди да издаде необвързващо становище, ЕОЦКП се консултира с компетентните органи на другите държави членки и взема предвид в максимална степен техните възгледи, когато издава своето становище.

Когато ЕОЦКП издаде необвързващо становище, компетентният орган надлежно взема предвид това становище и предоставя на ЕОЦКП изявление относно всички значителни отклонения от това становище, ако ЕОЦКП поиска това. Становището на ЕОЦКП и изявлението на компетентния орган не се оповестяват публично.

Съответните органи, определени в член 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014, предоставят на компетентния орган необвързващо становище относно характеристиките на управляваната от заявителя СС-ТДР в срок от 30 календарни дни след получаването на копие от това заявление.

8. В срок до 24 март 2025 г. ЕОЦКП разработва насоки за насърчаване на последователността и пропорционалността на:

а) освобожданията, предоставени на ЦДЦК, които управляват СС-ТДР, в целия Съюз, включително в контекста на оценката на адекватността на различните видове технологии на децентрализирания регистър, използвани от пазарните оператори за целите на настоящия регламент; както и

б) използването на възможността, предвидена в член 3, параграф 6.

Тези насоки гарантират защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност.

ЕОЦКП периодично актуализира тези насоки.

9. В срок от 90 работни дни от датата на получаване на пълно заявление за специално разрешение за управление на СС-ТДР компетентният орган извършва оценка на заявлението и решава дали да предостави специалното разрешение. Когато заявителят едновременно подава заявление за лиценз за ЦДЦК съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 и за специално разрешение съгласно настоящия регламент, срокът за оценка може да бъде удължен с допълнителен срок до посочения в член 17, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

10. Без да се засяга член 17 от Регламент (ЕС) № 909/2014, компетентният орган отказва да предостави специално разрешение за управление на СС-ТДР, ако има основания да смята, че:

а) са налице съществени рискове пред защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, които заявителят не е подходящо проучил и редуцирал;

б) специалното разрешение за управление на СС-ТДР и поисканите освобождавания се търсят с цел заобикаляне на законовите или регулаторните изисквания; или

в) ЦДЦК няма да може да спазва или няма да позволи на своите ползватели да спазват приложимите разпоредби на правото на Съюза или разпоредбите на националното право, които попадат извън обхвата на правото на Съюза.

11. Специалното разрешение е валидно в целия Съюз за срок до шест години от датата на издаване. В специалното разрешение се посочват освобожданията, предоставени в съответствие с член 5, компенсаторните мерки и евентуалните по-ниски прагове, определени от компетентния орган в съответствие с член 3, параграф 6.

Компетентният орган незабавно информира ЕОЦКП и съответните органи, определени в параграф 7 от настоящия член, за предоставянето, отказа или отнемането на специално разрешение съгласно настоящия член, включително за всяка информация, посочена в първа алинея от настоящия параграф.

ЕОЦКП публикува на своя уебсайт:

а) списък на СС-ТДР, началната и крайната дата на валидността на техните специални разрешения, списъка на предоставените на всяка от тях освобождавания и евентуалните по-ниски прагове, определени от компетентните органи за всяка от тях; както и

б) общия брой на исканията за освобождаване, подадени съгласно член 5, като се посочват броят и видовете освобождавания, които са предоставени или отказани, заедно с обосновките за евентуалните откази.

Информацията, посочена в трета алинея, буква б), се публикува анонимно.

12. Без да се засяга член 20 от Регламент (ЕС) № 909/2014, компетентният орган отнема специално разрешение или всяко свързано с него освобождаване, когато:

а) във функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър или в услугите и дейностите, предоставяни от ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е разкрит недостатък, който представлява риск за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, като този риск е по-голям от ползата от експерименталните услуги и дейности;

б) ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е нарушил условията, с които са обвързани освобожданията;

в) ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е регистрирал финансови инструменти, които не удовлетворяват условията по член 3, параграф 1;

г) ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е превишил прага, посочен в член 3, параграф 2;

д) ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е превишил прага, посочен в член 3, параграф 3 и не е активирал стратегията за преход; или

е) ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, е получил специалното разрешение или свързани с него освобождавания въз основа на подвеждаща информация или съществен пропуск.

13. Когато ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, възнамерява да въведе съществена промяна във функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър или в услугите или дейностите на този ЦДЦК и за тази съществена промяна е необходимо ново специално разрешение, ново освобождаване или изменение на едно или повече от съществуващите освобождавания на ЦДЦК, или на условията, свързани с освобождаването, ЦДЦК, който управлява ССЦК-ТДР, подава искане за ново специално разрешение, освобождаване или изменение.

Ако ЦДЦК, който управлява СС-ТДР, поиска ново специално разрешение, освобождаване или изменение, се прилага процедурата, установена в член 5. Това искане се обработва от компетентния орган в съответствие с настоящия член.

Член 10

Специално разрешение за управление на СТС-ТДР

1. Юридическо лице, получило лиценз за инвестиционен посредник или лиценз за организиране на регулиран пазар съгласно Директива 2014/65/ЕС, или получило лиценз за ЦДЦК съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014, може да подаде заявление за специално разрешение за управление на СТС-ТДР съгласно настоящия регламент.

2. Когато юридическо лице подава заявление за лиценз за инвестиционен посредник или лиценз за организиране на регулиран пазар съгласно Директива 2014/65/ЕС или за ЦДЦК съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 и същевременно подава заявление за специално разрешение съгласно настоящия член с единствената цел да управлява СТС-ТДР, компетентният орган не преценява дали заявителят отговаря на изискванията на Директива 2014/65/ЕС или на тези на Регламент (ЕС) № 909/2014, във връзка с които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с член 6 от настоящия регламент.

3. Когато, както е посочено в параграф 2 от настоящия член, юридическо лице едновременно подаде заявление за лиценз за инвестиционен посредник или лиценз за организиране на регулиран пазар или лиценз за ЦДЦК и за специално разрешение, то подава в заявлението си информацията, изисквана съгласно член 7 от Директива 2014/65/ЕС или съответно член 17 от Регламент (ЕС) № 909/2014, с изключение на информацията, която би била необходима за доказване спазването на изискванията, по отношение на които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с член 6 от настоящия регламент.

4. Заявленията за специално разрешение за управление на СТС-ТДР съгласно настоящия регламент съдържат следната информация:

а) бизнес плана на заявителя, правилата на СТС-ТДР и правните условия по член 7, параграф 1, както и информацията по член 7, параграф 3 относно функционирането, услугите и дейностите на СТС-ТДР;

б) описание на функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър, както е посочено в член 7, параграф 2;

в) описание на процедурите на заявителя в областта на информационните технологии и киберсигурността, както е посочено в член 7, параграф 4;

г) доказателства, че заявителят разполага с достатъчни пруденциални гаранции, за да покрие своите задължения и да обезщети клиентите си, както е посочено в член 7, параграф 6, трета алинея;

д) когато е приложимо – описание на механизмите във връзка със съхраняването на финансовите инструменти, основани на ТДР, за клиентите, както е посочено в член 7, параграф 5;

е) описание на мерките за гарантиране на защитата на инвеститорите и описание на механизмите за разглеждане на жалби на клиентите и правна защита, както е посочено в член 7, параграф 6, втора алинея;

ж) стратегията на заявителя за преход; както и

з) поисканите от заявителя освобождавания съгласно член 6, обосновката за всяко поискано освобождаване, предложените компенсаторни мерки, както и предвидените механизми, чрез които той възнамерява да изпълни условията, с които са обвързани тези освобождавания.

5. В допълнение към информацията, посочена в параграф 4 от настоящия член, заявителят, който възнамерява да управлява СТС-ТДР като инвестиционен посредник или пазарен оператор, подава информация за начина, по който възнамерява да спазва приложимите изисквания на Регламент (ЕС) № 909/2014, посочени в член 6, параграф 1 от настоящия регламент, с изключение на информацията, която би била необходима за доказване спазването на изискванията, във връзка с които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с посочения член.

В допълнение към информацията, посочена в параграф 4 от настоящия член, заявителят, който възнамерява да управлява СТС-ТДР като ЦДЦК, подава информация за начина, по който възнамерява да спазва приложимите изисквания на Директива 2014/65/ЕС, посочени в член 6, параграф 2 от настоящия регламент, с изключение на информация, която би била необходима за доказване спазването на изискванията, във връзка с които заявителят е поискал освобождаване в съответствие с посочения член.

6. До 23 март 2023 г. ЕОЦКП разработва насоки за установяване на стандартни формуляри, формати и образци за целите на параграф 4.

7. В срок от 30 работни дни от датата на получаване на заявление за специално разрешение за управление на СТС-ТДР компетентният орган преценява дали то е пълно. Ако заявлението е непълно, компетентният орган определя срок, в рамките на който заявителят трябва да предостави липсващата или всяка допълнителна информация. Когато компетентният орган счете, че заявлението е пълно, той уведомява заявителя.

Веднага щом компетентният орган счете, че заявлението е пълно, той изпраща копие от това заявление на:

а) ЕОЦКП; както и

б) на съответните органи, определени в член 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

8. Когато това е необходимо за насърчаване на съгласуваността и пропорционалността на освобожданията или когато това е необходимо за гарантиране на защитата на инвеститорите, целостта на пазара и финансовата стабилност, ЕОЦКП предоставя на компетентния орган необвързващо становище относно поисканите освобождавания или относно адекватността на вида технология на децентрализирания регистър, използвана за целите на настоящия регламент, в срок от 30 календарни дни от получаването на копие от съответното заявление.

Преди да издаде необвързващо становище, ЕОЦКП се консултира с компетентните органи на другите държави членки и взема предвид в максимална степен техните мнения, когато издава своето становище.

Когато ЕОЦКП издаде необвързващо становище, компетентният орган надлежно взема предвид това становище и предоставя на ЕОЦКП изявление относно всички значителни отклонения от това становище, ако ЕОЦКП поиска това. Становището на ЕОЦКП и изявлението на компетентния орган не се оповестяват публично.

Съответните органи, определени в член 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014, предоставят на компетентния орган необвързващо становище относно характеристиките на управляваната от заявителя СТС-ТДР в срок от 30 календарни дни след получаването на копие от съответното заявление.

9. В срок от 90 работни дни от датата на получаване на пълно заявление за специално разрешение за управление на СТС-ТДР компетентният орган извършва оценка на заявлението и решава дали да предостави специалното разрешение. Когато заявителят едновременно подава заявление за лиценз съгласно Директива 2014/65/ЕС или Регламент (ЕС) № 909/2014 и за специално разрешение съгласно настоящия член, срокът за оценка може да бъде удължен с допълнителен срок до посочения в член 7, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС или съответно член 17, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

10. Без да се засягат член 7 и член 44 от Директива 2014/65/ЕС и член 17 от Регламент (ЕС) № 909/2014, компетентният орган отказва да предостави специално разрешение за управление на СТС-ТДР, ако има основания да смята, че:

а) са налице съществени рискове за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, които заявителят не е разгледал и редуцирал по подходящ начин;

б) специалното разрешение за управление на СТС-ТДР и поисканите освобождавания се търсят с цел заобикаляне на законови или регулаторни изисквания; или

в) операторът на СТС-ТДР няма да може да спазва или няма да позволи на своите ползватели да спазват приложимите разпоредби на правото на Съюза или разпоредбите на националното право, които попадат извън обхвата на правото на Съюза.

11. Специалното разрешение е валидно в целия Съюз за срок до шест години от датата на издаване. В специалното разрешение се посочват освобожданията, предоставени в съответствие с член 6, компенсаторните мерки и евентуалния по-нисък праг, определен от компетентния орган в съответствие с член 3, параграф 6.

Компетентният орган незабавно информира ЕОЦКП и съответните органи, определени в член 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014, за предоставянето, отказа или отнемането на специално разрешение съгласно настоящия член, включително за всяка информация, посочена в първа алинея от настоящия параграф.

ЕОЦКП публикува на своя уебсайт:

а) списък на СТС-ТДР, началната и крайната дата на валидността на техните специални разрешения, списъка на предоставените на всяка от тях освобождавания и евентуалните по-ниски прагове, определени от компетентните органи за всяка от тях; както и

б) общия брой на исканията за освобождаване, подадени съгласно член 6, като се посочват броят и видовете освобождавания, които са предоставени или отказани, заедно с обосновките за евентуалните откази.

Информацията, посочена в трета алинея, буква б), се публикува анонимно.

12. Без да се засягат член 8 и член 44 от Директива 2014/65/ЕС и член 20 от Регламент (ЕС) № 909/2014, компетентният орган отнема специално разрешение или всички свързани с него освобождавания, когато:

а) във функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър или в услугите и дейностите, предоставяни от оператора на СТС-ТДР, е открит недостатък, който представлява риск за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, като този риск е по-голям от ползата от експерименталните услуги и дейности;

б) операторът на СТС-ТДР е нарушил условията, свързани с освобождаванията;

в) операторът на СТС-ТДР е допуснал до търговия или регистрирал финансови инструменти, които не удовлетворяват условията по член 3, параграф 1;

г) операторът на СТС-ТДР е превишил прага, посочен в член 3, параграф 2;

д) операторът на СТС-ТДР е превишил прага, посочен в член 3, параграф 3 и не е активирал стратегията за преход; или

е) операторът на СТС-ТДР е получил специалното разрешение или свързани с него освобождавания въз основа на подвеждаща информация или съществен пропуск.

13. Когато оператор на СТС-ТДР възнамерява да въведе съществена промяна във функционирането на използваната технология на децентрализирания регистър или в услугите или дейностите на този оператор и за тази съществена промяна е необходимо ново специално разрешение, ново освобождаване или изменение на едно или повече от съществуващите освобождавания на оператора, или на условията, свързани с освобождаването, операторът на СТС-ТДР подава искане за ново специално разрешение, освобождаване или изменение.

Ако оператор на СТС-ТДР поиска ново специално разрешение, освобождаване или изменение, се прилага процедурата, установена в член 6. Това искане се обработва от компетентния орган в съответствие с настоящия член.

Член 11

Сътрудничество между операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, компетентните органи и ЕОЦКП

1. Без да се засягат Регламент (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС, операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, сътрудничат с компетентните органи.

По-специално, операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, уведомяват без забавяне компетентните органи, когато узнаят за което и да е от следните:

а) предложена съществена промяна на техния бизнес план, включително промени по отношение на възловия персонал, на правилата на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, и на правните условия;

б) доказателство за неразрешен достъп, съществена неизправност, загуба, кибератака или друга кибернетична заплаха, измама, кражба или друго сериозно нарушение, което е претърпял операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР;

в) съществена промяна в информацията, предоставена на компетентния орган;

г) технически или оперативни трудности при изпълняването на дейностите или предоставянето на услугите, обхванати от специалното разрешение, включително трудности във връзка с разработването или използването на технологията на децентрализирания регистър и на финансовите инструменти, основани на ТДР; или

д) възникнал риск, засягащ защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, който не е бил предвиден в заявлението за специално разрешение, нито към момента на предоставяне на специалното разрешение.

Промените, посочени във втора алинея, буква а), се съобщават най-малко четири месеца преди планираната промяна, независимо дали предложената съществена промяна изисква промяна на специалното разрешение или свързаните с него освобождавания или условия, с които са обвързани тези освобождавания, в съответствие с членове 8, 9 или 10.

Когато бъде уведомен за въпросите, изброени във втора алинея, букви а) – д), компетентният орган може да изиска от оператора на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, да подаде заявление в съответствие с член 8, параграф 13, член 9, параграф 13 или член 10, параграф 13 или може да изиска от оператора на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, да предприеме корективни мерки, както е посочено в параграф 3 от настоящия член.

2. Операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, предоставя на компетентния орган всички съответни сведения, които той би могъл да изиска.

3. Компетентният орган може с оглед на защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност да изиска всякакви корективни мерки по отношение на бизнес плана на оператора на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, на правилата на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, и на правните условия. В докладите си по параграф 4 операторът на пазарната инфраструктура, основана на ТДР, докладва за прилагането на изисканите от компетентния орган корективни мерки.

4. Всеки шест месеца, считано от датата на специалното разрешение, операторът на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, представя доклад на компетентния орган. Докладът включва:

а) обобщение на информацията, посочена в параграф 1, втора алинея;

б) броя и стойността на финансовите инструменти, основани на ТДР, допуснати до търговия на МСТ-ТДР или СТС-ТДР, и броя и стойността на финансовите инструменти, основани на ТДР, регистрирани от оператора на СС-ТДР или СТС-ТДР;

в) броя и стойността на сделките, извършени на МСТ-ТДР или СТС-ТДР и за които е извършен сетълмент от оператора на СС-ТДР или СТС-ТДР;

г) обоснована оценка на евентуалните трудности при прилагането на финансовото законодателство на Съюза или на националното законодателство; както и

д) всякакви действия, предприети за прилагане на свързаните с освобождаването условия или на изискани от компетентния орган компенсаторни или корективни мерки.

5. ЕОЦКП изпълнява координираща роля по отношение на компетентните органи, за да се изгради общо разбиране за технологията на децентрализирания регистър и за пазарната инфраструктура, основана на ТДР, за да се установи обща надзорна култура и сближаване на надзорните практики и да се гарантират съгласувани подходи и сближаване на резултатите от надзора.

Компетентните органи своевременно предават на ЕОЦКП информацията и докладите, получени от операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, съгласно параграфи 1, 2 и 4 от настоящия член, и информират ЕОЦКП за всякакви мерки, предприети съгласно параграф 3 от настоящия член.

ЕОЦКП редовно информира компетентните органи относно:

а) всякакви доклади, представени съгласно параграф 4 от настоящия член;

б) всякакви специални разрешения и освобождавания, предоставени съгласно настоящия регламент, както и условията, свързани с тези освобождавания;

в) всеки отказ на компетентен орган да предостави специално разрешение или освобождаване, всяко отнемане на специално разрешение или отмяна на освобождаване, и всяко прекратяване на дейността на пазарни инфраструктури, основани на ТДР.

6. ЕОЦКП наблюдава прилагането на специалните разрешения и всички свързани с тях освобождавания и условия, свързани тези освобождавания, както и всякакви компенсаторни или корективни мерки, изисквани от компетентните органи. ЕОЦКП представя на Комисията годишен доклад за начина, по който тези специални разрешения, освобождавания, условия и компенсаторни или корективни мерки се прилагат на практика.

Член 12

Определяне на компетентните органи

1. Компетентният орган за инвестиционен посредник, който управлява МСТ-ТДР или СТС-ТДР, е компетентният орган, определен от държавата членка, определена в съответствие с член 4, параграф 1, точка 55, буква а), подточки ii) и iii) от Директива 2014/65/ЕС.

2. Компетентният орган за пазарен оператор, който управлява МСТ-ТДР или СТС-ТДР, е компетентният орган, определен от държавата членка, в която се намира регистрираното седалище на пазарния оператор, който управлява МСТ-ТДР или СТС-ТДР, или ако в съответствие с правото на тази държава членка пазарният оператор няма седалище – държавата членка, в която се намира главното управление на пазарния оператор, който управлява МСТ-ТДР или СТС-ТДР.

3. Компетентният орган за ЦДЦК, който управлява СС-ТДР или СТС-ТДР, е компетентният орган, определен от държавата членка, определена в съответствие с член 2, параграф 1, точка 23 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Член 13

Уведомяване относно компетентните органи

Държавите членки уведомяват ЕОЦКП и Комисията за всички компетентни органи по смисъла на член 2, точка 21, буква в). ЕОЦКП публикува на своя уебсайт списък на тези компетентни органи.

Член 14

Докладване и преглед

1. До 24 март 2026 г. ЕОЦКП представя на Комисията доклад за:

а) функционирането в Съюза на пазарните инфраструктури, основани на ТДР;

б) броя на пазарните инфраструктури, основани на ТДР;

в) вида на освобожданията, съответно поискани от пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и вида на предоставените освобождавания;

г) броя и стойността на финансовите инструменти, основани на ТДР, които са допуснати до търговия и които са регистрирани в пазарни инфраструктури, основани на ТДР;

д) броя и стойността на сделките, които са сключени или за които е извършен сетълмент от пазарни инфраструктури, основани на ТДР;

е) вида на използваната технология на децентрализирания регистър и техническите въпроси, свързани с използването на технологията на децентрализирания регистър, включително въпросите, изброени в член 11, параграф 1, втора алинея, буква б), и въздействието на използването на технологията на децентрализирания регистър върху целите на политиката на Съюза в областта на климата;

ж) въведените от операторите на СС-ТДР или СТС-ТДР процедури в изпълнение на член 5, параграф 3, буква б);

з) евентуалните рискове, уязвими места и случаи на неефективност, свързани с използването на технологията на децентрализирания регистър, за защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност, включително новите видове правни, системни и оперативни рискове, по отношение на които не са предвидени достатъчно мерки в законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги, и евентуалните други непредвидени последици за ликвидността, променливостта, защитата на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата стабилност;

и) евентуалните рискове от регулаторен арбитраж или въпроси, които засягат условията на равнопоставеност между основаните на ТДР пазарни инфраструктури в рамките на пилотната уредба, предвидена в настоящия регламент, и основаните на ТДР пазарни инфраструктури и други пазарни инфраструктури, използващи традиционни системи;

й) евентуалните въпроси, свързани с оперативната съвместимост между пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и останалите инфраструктури, при които се използват традиционните системи;

к) евентуалните предимства и разходи от използването на технология на децентрализирания регистър по отношение на допълнителната ликвидност и финансирането на стартиращите предприятия и малките и средни предприятия, повишаването на безопасността и ефикасността, потреблението на енергия и намаляването на риска по цялата верига на дейностите по търгуване и след търгуване, включително за регистрирането и съхраняването на финансовите инструменти, основани на ТДР, както и за проследимостта на сделките и подобреното съответствие с процедурите „познавай клиента си“ и за борба с изпирането на пари, корпоративните действия и прякото упражняване на правата на инвеститорите чрез интелигентни договори, както и отчетността и надзора на пазарната инфраструктура, основана на ТДР;

л) евентуалните откази за предоставяне на специални разрешения или освобождавания, евентуалните изменения или всяко отнемане на такива специални разрешения или освобождавания, както и компенсаторни или корективни мерки;

м) евентуалното прекратяване на стопанската дейност от пазарна инфраструктура, основана на ТДР, и причините за това прекратяване на стопанската дейност;

н) целесъобразността на праговете, посочени в член 3 и член 5, параграф 8, включително потенциалните последици, произтичащи от увеличаването на тези прагове, като се вземат предвид по-специално системните съображения и различните видове технологии на децентрализирания регистър; и

о) цялостна оценка на разходите и ползите от пилотната уредба, предвидена в настоящия регламент, и препоръка дали и при какви условия действието на тази пилотна уредба да бъде продължено.

2. Въз основа на доклада, посочен в параграф 1, в срок от три месеца от получаването на посочения доклад Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Този доклад включва анализ на разходите и ползите за това дали пилотната уредба, предвидена в настоящия регламент, следва да:

а) бъде удължена за допълнителен период, който не надхвърля три години;

б) обхване други видове финансови инструменти, които могат да се емитират, регистрират, прехвърлят или съхраняват чрез използване на технология на децентрализирания регистър;

в) бъде изменена;

г) ѝ се придаде постоянен характер чрез подходящи изменения на съответното законодателство на Съюза в областта на финансовите услуги; или

д) бъде прекратена, включително всички специални разрешения, предоставени съгласно настоящия регламент.

В доклада си Комисията може да предложи подходящи изменения на законодателството на Съюза в областта на финансовите услуги или хармонизиране на националните правни норми с цел да се улесни използването на технологията на децентрализирания регистър във финансовия сектор, а така също и всякакви мерки, необходими за прехода на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, извън пилотната уредба, предвидена в настоящия регламент.

В случай че действието на тази пилотна уредба бъде удължено за допълнителен период, както е предвидено в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, Комисията изисква от ЕОЦКП да представи допълнителен доклад в съответствие с параграф 1 не по-късно от три месеца преди края на удължения срок. След получаването на този доклад Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета допълнителен доклад в съответствие с настоящия параграф.

Член 15

Междинни доклади

ЕОЦКП публикува годишни междинни доклади с цел да предостави на участниците на пазара информация относно функционирането на пазарите, да предприеме мерки за справяне с неправилното поведение на операторите на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, да предостави разяснения относно прилагането на настоящия регламент и да актуализира предишни указания въз основа на технологията на децентрализирания регистър. Посочените доклади съдържат общо описание на прилагането на пилотната уредба, предвидена в настоящия регламент, с акцент върху тенденциите и нововъзникващите рискове и се представят на Европейския парламент, Съвета и Комисията. Първият такъв доклад се публикува в срок до 24 март 2024 г.

Член 16

Изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014

В член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 600/2014 първа алинея се заменя със следното:

„Ако Комисията заключи, че не е необходимо борсово търгуваните деривати да се изключват от обхвата на членове 35 и 36 в съответствие с член 52, параграф 12, ЦК или мястото на търговия може, преди 22 юни 2022 г. да подаде заявление до съответния компетентен орган за разрешение да се възползва от преходните разпоредби. Компетентният орган, като отчита рисковете за правилното функциониране на съответния ЦК или съответното място на търговия, произтичащи от прилагането на правата на достъп по член 35 или 36 по отношение на борсово търгуваните деривати, може да реши, че член 35 или 36 не се прилагат за съответния ЦК или съответното място на търговия, що се отнася до борсово търгуваните деривати, за преходен период до 3 юли 2023 г. Ако компетентният орган реши да одобри такъв преходен период, ЦК или мястото за търговия не се ползват от правата на достъп по член 35 или 36, що се отнася до борсово търгуваните деривати,

за срока на преходния период. Компетентният орган уведомява ЕОЦКП, а в случая на ЦК – колегията от компетентни органи за съответния ЦК всеки път когато одобрява преходен период.“

Член 17

Изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014

В член 76, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 909/2014 първа алинея се заменя със следното:

„Всяка от мерките за дисциплина при сетълмента, посочени в член 7, параграфи 1 – 13, се прилага от датата на влизане в сила, определена за всяка от мерките за дисциплина при сетълмента в делегирания акт, приет от Комисията съгласно член 7, параграф 15.“

Член 18

Изменения на Директива 2014/65/ЕС

Директива 2014/65/ЕС се изменя, както следва:

1) В член 4, параграф 1 точка 15 се заменя със следното:

„(15) „финансов инструмент“ означава инструментите, определени в раздел В от приложение I, включително инструментите, които са емитирани чрез технологията на децентрализирания регистър;“

2) В член 93 се вмъква следният параграф:

„3а. До 23 март 2023 г. държавите членки приемат и публикуват разпоредбите, необходими за спазването на член 4, параграф 1, точка 15, и ги съобщават на Комисията. Те прилагат посочените разпоредби от 23 март 2023 г.

Чрез дерогация от първа алинея държавите членки, които не могат да приемат разпоредби, необходими за спазването на член 4, параграф 1, точка 15 до 23 март 2023 г., тъй като техните законодателни процедури отнемат повече от девет месеца, се ползват от удължаване с максимум шест месеца, считано от 23 март 2023 г., при условие че уведомят Комисията за необходимостта да се възползват от това удължаване до 23 март 2023 г.“

Член 19

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Прилага се от 23 март 2023 г. с изключение на:

а) член 8, параграф 5, член 9, параграф 5, член 10, параграф 6 и член 17, които се прилагат от 22 юни 2022 г.; и

б) член 16, който се прилага от 4 юли 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 30 май 2022 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	B. LE MAIRE